

**T.C.
BAYBURT VALİLİĞİ
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK İL MÜDÜRLÜĞÜ**

**BAYBURT İLİ
2021 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU**

**HAZIRLAYAN:
BAYBURT ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ
İL MÜDÜRLÜĞÜ
ÇED VE ÇEVRE HİZMETLERİ ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ**

BAYBURT - 2022

ÖNSÖZ

Gelişen teknolojinin yaşam kalitesini yükseltmesi yanında; bu gelişmelerin tabiata ve çevreye verdiği kirlilik boyutları her geçen gün hızla artmaktadır. Yaşamı daha mükemmel hale getirme amacına dönük bu gelişmelerin, gerek kırsal alanda, gerekse kentsel alanda doğal kaynakları bozduğu, su, hava ve toprak kirlenmesine yol açtığı; bitki ve hayvan varlığına zarar verdiği son yıllarda inkâr edilemez bir gerçek haline gelmiştir.

Hızla artan dünya nüfusunun ihtiyaçlarının karşılanması için, teknolojinin gelişmesine bağlı olarak endüstrileşmenin de artması gerekmektedir. Bu artış, beraberinde var olan doğal kaynakların hızla tükenmesine ve kirlenmesine neden olmaktadır. Çeşitli kaynaklardan çıkan katı, sıvı ve gaz halindeki kirlenici maddelerin hava, su ve toprakta yüksek oranda birikmesi çevre kirliliği oluşmasına neden olmaktadır.

İl Müdürlüğümüz tarafından hazırlanan Çevre Durum Raporunun; İlimizde ortak yaşam alanımız olan çevrenin korunması ve iyileştirilmesi, doğal kaynakların en uygun şekilde kullanılması ve korunması, su, toprak ve hava kirlenmesinin önlenmesi, İlimizin biyolojik çeşitliliği ile doğal ve tarihsel zenginliklerinin korunmasına rehberlik ederek, gelecek nesillere yaşanabilir temiz bir çevre bırakmasına katkı sağlayacağına inanıyorum.

Bu raporda sunulan bilgilerin toplanmasında yardımcı olan tüm kurum ve kuruluşlara teşekkür ederim.

Hasan SAKA

Çevre ve Şehircilik İl Müdürü

İçindekiler Tablosu

GİRİŞ.....	8
A. HAVA.....	11
A.1. Hava Kalitesi	11
A.2. Hava Kalitesi Üzerine Etki Eden Unsurlar	14
A.3. Hava Kalitesinin Kontrolü Konusundaki Çalışmalar	17
A.3.1. Temiz Hava Eylem Planları.....	17
A.4. Ölçüm İstasyonları.....	17
A.5. Gürültü.....	20
A.6. İklim Değişikliği Eylem Planı Çerçevesinde Yapılan Çalışmalar	21
A.8. Sonuç ve Değerlendirme.....	22
B. SU VE SU KAYNAKLARI	23
B.1. İlin Su Kaynakları ve Potansiyeli	23
B.2. Su Kaynaklarının Kalitesi	25
B.3. Su Kaynaklarının Kirlilik Durumu	26
B.4. Denizler.....	27
B.5. Sektörel Su Kullanımları ve Yapılan Su Tahsisleri	27
B.6. Çevresel Altyapı	30
B.7. Toprak Kirliliği ve Kontrolü.....	34
C. ATIK.....	35
C.1. Belediye Atıkları (Katı Atık Bertaraf Tesisleri)	35
C.2. Hafriyat Toprağı, İnşaat Ve Yıkıntı Atıklar.....	35
C.3. Sıfır Atık Yönetimi	36
C.4. Ambalaj Atıkları	39
C.5. Tehlikeli Atıklar.....	40
C.6. Atık Yağlar	41
C.7. Atık Pil ve Akümülatörler.....	41
C.8-. Bitkisel Atık Yağlar.....	42
C.9. Ömrünü Tamamlamış Lastikler (ÖTL).....	42
C.10. Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyalar (AEEEE).....	43
C.11. Ömrünü Tamamlamış (Hurda) Araçlar.....	43
C.12. Tehlikesiz Atıklar	44
C.12.1 Demir ve Çelik Sektörü ve Cüruf Atıkları	44
C.12.2 Kömürle Çalışan Termik Santraller ve Kül	44

C.12.3 Atıksu Arıtma Tesisi Çamurları	44
C.13. Tıbbi Atıklar	44
C.14. Maden Atıkları	45
C.15. Sonuç ve Değerlendirme	45
Ç. BÜYÜK ENDÜSTRİYEL KAZALARIN ÖNLENMESİ ÇALIŞMALARI	46
Ç.1. Büyük Endüstriyel Kazalar	46
Ç.2. Sonuç ve Değerlendirme:.....	46
D. DOĞA KORUMA VE BİYOLOJİK ÇEŞİTLİLİK	47
D.1. Flora.....	47
D.2. Fauna	48
D.3. Ormanlar ve Milli Parklar.....	50
D.4. Çayır ve Mera	51
D.5. Sulak Alanlar	52
D.6. Tabiat Varlıklarını Koruma Çalışmaları	52
D.6.1. Tabiat Anıtları.....	52
D.6.2. Tabiatı koruma alanları.....	52
D.6.3. Anıt ağaçlar.....	52
D.6.4. Özel Çevre Koruma Bilgileri.....	52
D.6.5. Doğal Sit Alanları.....	52
D.7. Sonuç ve Değerlendirme.....	52
E. ARAZİ KULLANIMI.....	53
E.1. Arazi Kullanım Verileri	53
E.2. Mekânsal Planlama	54
E.3. Sonuç ve Değerlendirme	55
F. ÇED, ÇEVRE İZİN VE LİSANS İŞLEMLERİ.....	56
F.1. ÇED İşlemleri.....	56
F.2. Çevre İzin ve Lisans İşlemleri.....	57
F.3. Sonuç ve Değerlendirme	57
G. ÇEVRE DENETİMLERİ VE İDARİ YAPTIRIM UYGULAMALARI	58
G.1. Çevre Denetimleri.....	58
G.2. Şikâyetlerin Değerlendirilmesi	59
G.3. İdari Yaptırımlar	59
G.4. Çevre Kanunu Uyarınca Durdurma Cezası Uygulamaları.....	60
G.5. Sonuç ve Değerlendirme.....	60

ÇİZELGELER DİZİNİ

Çizelge A1. Hava kalitesi değerlendirme yönetiminde limit değerlerinde kademeli azaltım ve uyarı eşikleri.....	12
Çizelge A.2 Ulusal hava kalite indeksi kesme noktaları.....	13
Çizelge A.3 Ulusal hava kalitesi indeksi	13
Çizelge A.4 İlimizde Sürekli Emisyon Ölçüm Sistemleri (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü-2022)16	
Çizelge A.5 Bayburt ilinde 2021 yılında kullanılan yakıt türleri ve miktarları(Bayburt Valiliği SYD Vakfı – Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü - 2022).....	17
Çizelge A.6 İlimizde Hava Kalitesi Ölçüm İstasyon Yerleri ve Ölçülen Parametreler (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü - 2022)	18
Çizelge A.7 İlimizde 2021 Yılı Hava Kalitesi Parametreleri Aylık Ortalama Değerleri ve Sınır Değerlerin Aşıldığı Gün Sayıları (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü - 2022)	20
Çizelge A.8 2021 yılındaki ildeki toplam araç sayısı ve egzoz ölçümü yaptıran araç sayısı	22
Çizelge B.9 İlimizin Akarsuları (DSİ-2022)	23
Çizelge B.10 İlimizdeki Mevcut Sulama Göletleri (DSİ -22. Bölge Müdürlüğü 2022).....	23
Çizelge B.11 İlimizde Yeraltı Suyu Potansiyeli (DSİ-2022).....	25
Çizelge B.12 2021 yılı yüzey ve yeraltı sularında tarımsal faaliyetlerden kaynaklanan nitrat kirliliği ile ilgili analiz sonuçları.....	25
Çizelge B.13 Tarım Alanları	27
Çizelge B.14 Bayburt İlindeki İşletmedeki Hidroelektrik Santral Projeleri (DSİ 22. Bölge Müdürlüğü, 2022)	27
çizelge B.15 Bayburt İlindeki Planlama Ve Proje Aşamasındaki Hidroelektrik Santral Projeleri (DSİ 22. Bölge Müdürlüğü, 2022).....	28
Çizelge B.16 Bayburt İlindeki İşletmedeki Hidroelektrik Santral Projeleri (DSİ 22. Bölge Müdürlüğü, 2021)	30
çizelge B.17 Bayburt İlindeki Planlama Ve Proje Aşamasındaki Hidroelektrik Santral Projeleri (DSİ 22. Bölge Müdürlüğü, 2020).....	30
Çizelge B.18 Bayburt İlinde 2021 yılı kentsel atıksu arıtma tesislerinin durumu (Bayburt Belediyesi, 2021)	31
Çizelge B.19 Bayburt ilinde 2021 yılı OSB, Serbest Bölgeler ve Sanayi Sitelerinde atıksu arıtma tesislerinin (AAT) durumu.....	32
Çizelge B.20 Bayburt ilinde 2021 yılı itibariyle münferit sanayiye ait atıksu arıtma tesisi (AAT) sayısı.....	32
Çizelge C.21 Bayburt ilinde 2020 Yılı İçin İl/İlçe Belediyelerince Toplanan ve Birliklerce Yönetilen Belediye Atığı Miktarı ve Toplanma, Taşınma ve Bertaraf (Bayburt Belediyesi-2021) ..	35
Çizelge C.22 2021 Yılı İtibariyle Bayburt İlinde Atık Getirme Merkezleri (Bayburt ÇSİM, 2021).37	
Çizelge C.23 2021 yılı itibariyle sıfır atık sistemini kuran ve belediye geneli temel seviye sıfır atık belgesini alan belediye sayısı	38

Çizelge C.24 2021 Yılı İtibariyle Sıfır Atık Sistemini Uygulayan(Faaliyet Bildiren) Ve Temel Seviye Sıfır Atık Belgesini Alan İl Genelindeki Bina Yerleşkelerin Sayısı.....	38
Çizelge C.25 İlimizdeki 2020 Yılı Ambalaj Ve Ambalaj Atıkları İstatistik Sonuçları (Çevre Ve Şehircilik İl Müdürlüğü-2022)	39
Çizelge C.26 2021 yılında kayıtlı ekonomik işletme sayısı.....	39
Çizelge C.27 2021 yılında Bayburt ilinde kayıtlı ambalaj atığı toplama ayırma tesisi sayısı	39
Çizelge C.28 2021 Yılında Bayburt İlinde Ambalaj Atığı Geri Kazanım Tesisi Sayısı.....	39
Çizelge C.29 2020 Yılında Atık İşleme Yöntemine Göre Atık Miktarları*	40
Çizelge C.30 2020 yılı için atık madeni yağ geri kazanım ve bertaraf miktarları	41
Çizelge C.31 Bayburt İlinde Yıllar İtibariyle Toplanan Atık Akü Miktarı (Kg)*	41
Çizelge C.32 İlimizde 2020 Yılı İçin Atık Bitkisel Yağlarla İlgili Veriler.....	42
Çizelge C.33 Bayburt ilinde 2021 yılında oluşan ömrünü tamamlamış lastikler ile ilgili veriler	42
Çizelge C.34 Yıllar itibariyle toplam ÖTL miktarları (ton/yıl)	42
Çizelge C.35 Bayburt ilinde 2021 yılı AEEE toplanan ve işlenen miktarlar.....	43
Çizelge C.36 İlimizde 2021 Yılı Hurdaya Ayrılan Araç Sayısı (Can Otopark ve Oto Kurtarma-2021	43
Çizelge C.37 2021 yılı için sanayi tesislerinde oluşan tehlikesiz atıkların toplanma ve bertaraf edilmesi ile ilgili verileri	44
Çizelge C.38 2021 Yılında İlimiz İl Sınırları İçindeki Belediyelerde Toplanan Tıbbi Atıklar (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü-2021)	44
Çizelge C.39 İlimizdeki Yıllara Göre Tıbbi Atık Miktarı	45
Çizelge C.40 İlimizdeki 2021 Yılı Maden Zenginleştirme Tesislerinden Kaynaklanan Atık Miktarı (Çevre Ve Şehircilik İl Müdürlüğü-2021)	45
Çizelge C.41 İlimizdeki 2021 Yılı İtibariyle Bulunan Atık İşleme Tesisi Sayısı (Bayburt ÇŞİM 2021)	45
Çizelge D.42 İlimizde Tabii Olarak Yetişen Tıbbi Ve İtri Bitkilerden Bazıları.....	47
Çizelge E.43 İlimizin 2021 yılı arazi kullanım durumu.....	53
Çizelge F.44 İlimizde Bakanlık Merkez Ve ÇŞİM Tarafından 2021 Yılı İçerisinde Alınan ÇED Olumlu Ve ÇED Gerekli Değildir Kararlarının Sektörel Dağılımı	56
Çizelge F.45 Bakanlık Merkez Ve ÇŞİM Tarafından 2014-2021 Yılları Arasında Verilen Muafiyet Kararlarının sektörel Dağılımı	56
Çizelge F.46 2014-2021 yılları arasında verilen iade/iptal kararlarının sektörel dağılımı	56
Çizelge F.47 İlimizde 2021 Yılında ÇŞİM Tarafından Verilen Geçici Faaliyet Belgesi ve	57
Çizelge G.48 2021 yılında ÇŞİM tarafından gerçekleştirilen denetimlerin sayısı	58
Çizelge G.49 İlimizde 2021 Yılında ÇŞİM'e Gelen Tüm Şikâyetler ve Bunların Değerlendirilme Durumları(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü - 2021).....	59
Çizelge G.50 İlimizde 2021 Yılında ÇŞİM Tarafından Uygulanan Ceza Miktarları ve Sayısı(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü—2021).....	59

GRAFİKLER DİZİNİ

Grafik A.1 İlimizde Bayburt Merkez İstasyonu PM10 Parametreleri Günlük Ortalama Değer Grafikleri.....	19
Grafik A.2 İlimizde Bayburt Merkez İstasyonu SO ₂ Parametreleri Günlük Ortalama Değer Grafikleri.....	19
Grafik B.3 İlimizde 2004-2020 Yılları Kanalizasyon Hizmeti Verilen Nüfusun Belediye Nüfusuna Oranı (TUİK-2022).....	31
Grafik B.4 İlimizde 2004-2018 Yılları Arasında Atıksu Arıtma Tesisi ile Hizmet Verilen Nüfusun Belediye Nüfusuna Oranı (TUİK-2021).....	31
Grafik C.5 Yıllar bazında Bayburt ilinde sıfır atık yönetimi kapsamında verilen eğitimlere katılan kişi sayısı (Bayburt ÇŞİM, 2022).....	37
Grafik C.6 Atık yönetim uygulaması verilerine göre ilimizdeki tehlikeli atık yönetimi*.....	40
Grafik 7 Yıllar itibariyle ilimizde atık madeni yağ toplama miktarları &*.....	41
Grafik E.8 İlimizde 2021 yılı arazi kullanım durumuna göre arazi sınıflandırması.....	53
Grafik G.9 ÇŞİM tarafından 2021 yılında gerçekleştirilen planlı ve ani çevre denetimlerinin dağılımı.....	58
Grafik G.10 İlimizde 2021 Yılında ÇŞİM Gelen Şikâyetlerin Konulara Göre Dağılımı(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü - 2021.....	59
Grafik G.11 2021 yılında ÇŞİM tarafından uygulanan idari para cezaları miktarının konulara göre dağılımı.....	60
Grafik G.12 2021 yılında ÇŞİM tarafından uygulanan idari para cezaları sayısının konulara göre dağılımı.....	60

HARİTALAR DİZİNİ

Harita A.1 Bayburt ili haritası.....	8
Harita A.2 İlde Bulunan Hava Kirliliği Ölçüm Cihazlarının Yerleri (Ulusal Hava Kalitesi İzleme Ağı -2020).....	18
Harita C.3 Bayburt Belediyesi Hafriyat Atıkları Alanları (Bayburt Belediyesi-2022).....	36
Harita E.4 Çevre Düzeni Planı Haritası.....	54

GİRİŞ

Harita A.1 Bayburt ili haritası

Coğrafi Konum

Bayburt; 2020 rakamlarına göre toplam nüfusu 82.274 olup iller arasında en küçük ilimizdir. İl nüfusunun % 38,18'sini belde ve köy, % 61,68'ünü il/ilçe nüfusu oluşturmaktadır. Bayburt il nüfusunun, Türkiye nüfusuna oranı %0,1dir. Nüfus artış hızının ise genel olarak azalma eğiliminde olduğu görülmektedir. İlin en hızlı göçü 2000-2007 yılları arasında gerçekleşmiş olup nüfus artış hızı -%213,1 olarak gerçekleşmiştir. Nüfus artış hızı 2010 yılına kadar negatif(-) iken 2011 yılında yaklaşık %3.11 olarak gerçekleşmiştir. Nüfustaki bu artışın sebebinin Üniversitenin açılması ve kısmi yatırımların olduğu tahmin edilmektedir. Bu tarihten itibaren ise nüfus artış hızı tekrar negatif (-) olmuştur. 2018 yılında nüfus artış hızı -% 11,43 olarak negatif (-) ivme kazanmıştır.

İklim

Bayburt İli Doğu Karadeniz iklimi ile Doğu Anadolu iklimi arasında, karasal özellikleri ağır basan bir geçiş iklimi hüküm sürmektedir. Kuzeyde uzanan Karadeniz Sıra Dağları, Karadeniz iklim etkilerinin bölgeye sarkmasını engellemektedir. Bu nedenle bölgede Doğu Anadolu'nun karasal ikliminin etkileri görülmektedir. İklim sınıflandırma yöntemine göre yarı kurak az nemli bir iklime sahip, kışları soğuk, yazları ılık, su fazlası kış mevsiminde ve orta derecede, kara tesirine yakın bir iklime sahiptir.

Bitki Örtüsü

Bayburt ili 40 derece 37 dakika Kuzey Enlemi ile 40 derece 45 dakika Doğu boylamı, 39 derece 52 dakika Güney enlemi ile 39 derece 37 dakika batı boylamları arasında yer alır. Doğusunda Erzurum, batısında Gümüşhane, kuzeyinde Trabzon ve Rize, güneyinde Erzincan illeri ile çevrili Anadolu'nun kuzey doğusunda Çoruh Nehri kenarında ve denizden 1550 m. Yükseklikte kurulmuş 3652 km² yüzölçümlü bir ildir. Bayburt ve çevresi yeryüzü şekilleri bakımından genel olarak üç bölümden oluşmaktadır. Birincisi; sahanın batı yarısını oluşturan Bayburt ovası, ikincisi ise akarsuların oluşturduğu vadiler ve üçüncüsünü de; yörenin etrafını çevreleyen ve doğu yarısında yer tutan dağlık alanlardır.

Nüfus ve Yerleşim

Bayburt ekonomisi, iklim ve coğrafi şartlara bağlı olarak tarım ve hayvancılığa dayalıdır. Tarım ekonomisinin de temel kaynakları hayvan yetiştiriciliği ve bitkisel üretim teşkil etmektedir. Ekonomik yaşam tarihi gelişimi içinde temel özelliğini değiştirmemiştir. Sanayileşme ise yok

denecek kadar azdır. Ticaret ve Sanayinin gelişmediği ilde tarım ve hayvancılık başlangıçtan beri ekonomiyi sürükleyici bir rol oynamıştır.

İlimizde; birer adet Organize Sanayi Bölgesi ve Küçük Sanayi Sitesi bulunmaktadır.2006 yılında faaliyete geçen Organize Sanayi Bölgesi 218 hektar alana sahip olup 127 parsel bulunmaktadır. Bu parsellerden 22âdeti tahsis edilmiş olup105 adet parsel boş bulunmaktadır.Bu parsellerden; 15 adet parsel (8 adet firma)üretimde,3 adet parsel (3 adet firma) inşaat aşamasında, 2 adet parsel (2 adet firma) üretime ara vermiştir. Bu işletmelerde; taş ve mermer, çay ve un paketleme, civciv yem ürünleri poşet ve ambalaj malzemeleri üretimi, süt işleme tesisleri bulunmaktadır.

İlimizin istihdama göre sektörel dağılımı %74,5 tarım ve hayvancılık %23,2 hizmetler ve %2,3 sanayi şeklindedir. İlimiz tarım ve hayvancılık sektöründe Türkiye ortalamasının üstünde bir istihdam oranına sahipken hizmet ve sanayi sektöründe Türkiye ortalamasının altındadır.

Sanayi işletmelerinin başlıca sorunları; hammadde tedariki konusunda sıkıntı yaşanması, üretilen ürünlerin ve hammaddenin nakliyesinin yüksek olması nedeniyle birim maliyetlerin artmasına neden olmakta buda rekabeti negatif yönde etkilemektedir. Sanayide çalışan kalifiye işçi sıkıntısı nedeniyle de sorunlar yaşanmaktadır. Bölge ikliminin karasal özellik göstermesi nedeniyle de bazı sektörlerin kış aylarında üretim yapmasını engellemektedir.

Bayburt ve çevresinde, MTA tarafından yapılan araştırmalarda; bakır, demir, krom ve linyit rezervlerinin olduğu tespit edilmiştir. Kop dağının kuzey yamaçlarında krom, Maden köyünün yakın çevresinde bakır rezervleri bulunmaktadır. Ancak kop kromlarının dışında bugüne kadar ciddi çapta işletilen olmamıştır. Bölgede ‘ ‘ Bayburt Taşı ‘ ‘ olarak bilinen çevrenin inşaat taşı ihtiyacını karşılayan, yöreye ekonomik katkı sağlayan taş ocakları da işletilmektedir. Çeşitli restorasyon işlerinde kullanılan bu yontma taş; cami, minare, çeşme, mezar taşı ve benzeri işlerde tercih edilmektedir.

Tarımsal Yapı

Bayburt; büyük pazar ve hammadde kaynaklarına uzak olması, etkin bir ulaşım ağının içerisinde olmaması, coğrafi bakımdan Karadeniz ve Doğu Anadolu Bölgeleri arasında geçiş bölgesi konumunda olması gibi nedenlerle sanayi ve ticaret anlamında sürükleyici bir gelişme sağlayamamış ve kalkınma hedeflerini özellikle tarım sektöründe yoğunlaştırmıştır. Ekonomisi tarım ve hayvancılığa dayanan İlimizde nüfusun %43,57'si belde ve köylerde, % 56,43'ü ilçe ve il merkezinde yaşamaktadır. Çalışan nüfusun % 74,5'i tarım sektöründe, % 23,5'i hizmetler sektöründe ve sadece % 2'si sanayi sektöründe yer almaktadır. 2017 yılı itibariyle toplam tarımarazisi 131.620 (ha) ve kişi başına tarım alanı 1.45 (ha/kişi) olan bir il olarak, tarım ve özellikle hayvancılığa öncelik verilmesi İlimizin sahip olduğu potansiyelin değerlendirilmesi adına doğru ve önemli bir gelişme olacaktır. İlimizin ekonomisinde çok önemli bir paya sahip olan tarım; parçalı işletme yapısı, mülkiyet sorunları nedeniyle tarımsal desteklerden yeterince yararlanılamaması, nitelikli işgücü ve eğitim eksikliğigibi nedenlerle yıllar içerisinde kabuğunu kıramamış, iktisadi bir sektör olarak İl ekonomisinin bölge içerisinde rekabet gücü oluşturmasını sağlayamamıştır. Son yıllarda yapılan sulama yatırımları bölgenin tarımsal yapısını olumlu etkilemiş, Bakanlık ve diğer kaynaklarla iktisadi işletmeler kurulmaya başlanmıştır. Orta ve Doğu Karadeniz bölgesinin en önemli tarımsal üretim alanlarına

sahip Bayburt ilinde; son yıllarda kendini yenilemeye başlayan tarım sektöründe nitelikli eleman eksikliği ve eğitim ihtiyacı göze çarpmaktadır. Kamu kurumlarınca yürütülen eğitim çalışmalarına ilaveten, üretici örgütlenmesinin sağlanması ve İlde tarımla ilgili nitelikli işgücü yetiştirecek yükseköğretim düzeyinde bir kurum açılması bu ihtiyacın giderilmesine katkı sağlayacaktır.

Turizm

Bayburt; Çin–Trabzon Tarihi İpekyolu güzergâhı üzerinde tarih ile doğal güzelliklerin bulunduğu bir yerdir. Tarih öncesi dönemlerde dahil olmak üzere Bayburt bir çok uygarlığa ev sahipliği yaparak bu uygarlıkların izlerini günümüze taşımıştır. İlde bulunan yaylalar eko, kış, kayak turizm potansiyeli açısından oldukça yüksek bir potansiyel arz eder. Bayburt'taki flora zenginliği, 250'nin üzerindeki endemik bitki çeşidi botanik turizmi için oldukça elverişlidir.

İlimizi bir kemer misali ortasından sararak Bayburt ovasını sulayan Çoruh Nehri ile bereketli topraklar yanında su sporları özellikle kano yapma imkânı sunar.

Bayburt Kalesi: Osmanlı döneminde bu kaleye Çinimaçın Kalesi ismi verilmiştir. Bunun da nedeni kalenin dış yüzeylerinde mor, yeşil ve firuze renkli çinilerin kullanılmış olmasıdır. Kalenin doğu kesiminde XVIII.-XIV. yüzyılda yapıldığı sanılan bir de kilise kalıntısı bulunmaktadır. Kalenin batı tarafında ise yağlı mağarası bulunmaktadır.

Dede Korkut Türbesi: İlin güney doğusunda merkeze 39 km mesafedeki Masat Köyü yakınında bulunan, yapılış şekli ve mimarisi ile çok eskilere dayandığı anlaşılan ve halk arasında Ali Baba diye geçen Türkmen türbesinin, Dede Korkut'a ait olduğu belirtilmektedir.

Sünür Kutlu Bey Camii: Akkoyunluların kurucusu Turali bey oğlu Fahrettin Kutlu Bey tarafından yaptırılan caminin kapısı üzerindeki kitabeden 1538 yılında onarıldığı anlaşılmaktadır. Minaresi ise 1616 tarihi taşıyan tarihi bir kitabeyle sahiptir. İran Şahı Tahmasp'ın işgali sırasında tahrip edilmiş ve bu olay kapı üzerindeki kitabede yer almaktadır. Kanuni döneminde 1538 yılında onarım görmüştür.

Aydıntepe Yeraltı Şehri: Aydıntepe ilçesinde yer alan kent, tuf içerisinde, yüzeyden 2-2,5 metre derinde, başka yapı malzemesi kullanılmadan ana kayaya oyulmuş galeriler, tonozlu odalar ve bu odaların açıldığı daha geniş mekânlardan oluşmaktadır. Yaklaşık bir metre genişliğinde ve 2-2,5 metre yüksekliğinde tonoz örtülü galeriler yer yer her iki yanda genişlemektedir. 3-8 metrekareye yakın planlı odalar bu mekâna açılmaktadır. Gözetleme mekânlarının oluşturduğu havalandırma amaçlı konik biçimdeki deliklerin galeri odaların aydınlatılması amacıyla duvarlara oyukların açıldığı görülmektedir. Bunun tarihi Halde şehrine ait olduğu söylendiği gibi, geç Roma veya erken Hristiyanlık devirlerine ait olabileceği de söylenmektedir.

Ayrıca 2020 yılı içerisinde İlimize 36.000 yerli, 42.500 yabancı turist giriş yapmıştır.

İl Müdürlüğü Çevre Personel Durumu

İl Müdürlüğümüzde çevre kısmı “ÇED ve Çevre Hizmetleri Şube Müdürlüğü” adıyla tek şube olup, şubede 1 adet Şube Müdürü, 3 adet Çevre Mühendisi, olmak üzere toplam 4 personel görev yapmaktadır.

A. HAVA

A.1. Hava Kalitesi

Türkiye’de özellikle kış sezonunda bazı şehir merkezlerinde meteorolojik şartlara da bağlı olarak hava kirliliği görülmektedir. Kış aylarında ısınmadan kaynaklanan hava kirliliğinin temel sebepleri; düşük vasıflı yakıtların iyileştirilme işlemine tabi tutulmadan kullanılması, yanlış yakma tekniklerinin uygulanması ve kullanılan yakma sistemleri işletme bakımlarının düzenli olarak yapılmaması şeklinde sıralanabilir. Ancak ısınmada doğal gazın ve kaliteli yakıtların kullanılması sonucu özellikle büyük şehirlerde hava kirliliğinde 1990’lı yıllara göre azalma olmuştur.

Şehirleşme ile sanayi tesislerinin yakın çevresindeki bölgelerdeki konutlaşmaların artması hava kirliliğinin olumsuz etkilerini artırmaktadır. Kömüre dayalı termik santrallerde kullanılan yerli linyitlerin yüksek kükürt oranı ve bazı tesislerde arıtma sistemlerinin olmaması nedeniyle kükürt dioksit (SO₂) emisyonları problem oluşturmaktadır. Çevre Mevzuatının kirletici vasfı yüksek tesisler olarak nitelendirdiği enerji üretim tesisleri için mevzuatta özel emisyon sınır değerleri bulunmaktadır. Söz konusu tesislerin kurulması ve işletilmesi için gerekli izinler, tesisten çıkan emisyonlar ve tesisin etki alanı içerisinde hava kirliliğinin tespitine ilişkin usul ve esaslar Çevre Mevzuatında belirlenmiştir. Katı, sıvı ve gaz yakıt kullanan bu tesisler için ilgili baca gazı sınır değerlerinin sağlanması yanında tesis etki alanlarında hava kalitesi sınır değerlerinin de sağlanması gereklidir. Bu nedenlerle söz konusu tesislerden kaynaklanan özellikle toz, kükürt dioksit (SO₂) ve azot oksit (NO_x) emisyonlarının giderilmesi ve azaltılması konusundaki tekniklerinin uygulanması gereklidir. Söz konusu azaltım teknikleri son yıllarda tesislerden kaynaklanan emisyon yüklerini önemli ölçüde azaltılabilmektedir. Söz konusu azaltım tekniklerinin hayata geçirilmesi ve yaygın olarak kullanılabilmesi içinde Çevre Mevzuatında bazı değişiklikler yapılmıştır.

Şehirlerde yaşanan hava kirliliğine, artan motorlu taşıtlardan kaynaklanan egzoz gazları da katkı sağlamaktadır.

Çizelge A1. Hava kalitesi değerlendirme yönetiminde limit değerlerinde kademeli azaltım ve uyarı eşikleri

KİRLLETİCİ	ORTALAMA SÜRE	LİMİT DEĞER		UYARI EŞİĞİ
		2020 (µg/m ³)	2021(µg/m ³)	
SO ₂	saatlik -insan sağlığının korunması için-	350	350	500 µg/m ³ (hava kalitesinin temsili bölgelerinde bütün bir “bölge” veya “alt bölge”de veya en azından 100 km ² ’de – hangisi küçükse- üç ardışık saatte ölçülür)
	24 saatlik -insan sağlığının korunması için-	125	125	
	yıllık ve kış dönemi (1 Ekim’den 31 Mart’a kadar) -insan sağlığının korunması için-	20	20	
NO ₂	saatlik -insan sağlığının korunması için-	240	230	400 µg/m ³ (hava kalitesinin temsili bölgelerinde bütün bir “bölge” veya “alt bölge”de veya en azından 100 km ² ’de – hangisi küçükse- üç ardışık saatte ölçülür)
	yıllık -insan sağlığının korunması için-	40	40	
NO _x	yıllık -vejetasyonun korunması için-	30	30	----
PM ₁₀	24 saatlik -insan sağlığının korunması için-	50	50	----
	yıllık -insan sağlığının korunması için-	40	40	
Pb	yıllık -insan sağlığının korunması için-	0,5	0,5	----
BENZEN	yıllık -insan sağlığının korunması için-	6	5	----
CO	maksimum günlük 8 saatlik ortalama -insan sağlığının korunması için-	10.000	10.000	----

(Kaynak: Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği)

Çizelge A.2 Ulusal hava kalite indeksi kesme noktaları

İndeks	HKİ	SO ₂ [µg/m ³]	NO ₂ [µg/m ³]	CO [µg/m ³]	O ₃ [µg/m ³]
		1 Sa. Ort.	1 Sa. Ort.	8 Sa. Ort.	8 Sa. Ort.
İyi	0 – 50	0-100	0-100	0-5.500	0-120 ^L
Orta	51 – 100	101-250	101-200	5.501-10.000	121-160
Hassas	101 – 150	251-500	201-500	10.001-16.000 ^L	161-180 ^B
Sağlıksız	151 – 200	501-850	501-1.000	16.001-24.000	181-240 ^U
Kötü	201 – 300	851-1.100	1.001-2.000	24.001-32.000	241-700
Tehlikeli	301 – 500	>1.101	>2.001	>32.001	>701

Çizelge A.3 Ulusal hava kalitesi indeksi

Hava Kalitesi İndeksi (AQI) Değerler	Sağlık Endişe Seviyeleri	Renkler	Anlamı
<i>Hava Kalitesi İndeksi bu aralıkta olduğunda..</i>	<i>..hava kalitesi koşulları..</i>	<i>..bu renkler ile sembolize edilir..</i>	<i>..ve renkler bu anlama gelir.</i>
0 - 50	İyi	Yeşil	Hava kalitesi memnun edici ve hava kirliliği az riskli veya hiç risk teşkil etmiyor.
51 - 100	Orta	Sarı	Hava kalitesi uygun fakat alışılmadık şekilde hava kirliliğine hassas olan çok az sayıda insan için bazı kirlenmeler açısından orta düzeyde sağlık endişesi oluşabilir.
101- 150	Hassas	Turuncu	Hassas gruplar için sağlık etkileri oluşabilir. Genel olarak kamunun etkilenmesi olası değildir.
151 - 200	Sağlıksız	Kırmızı	Herkes sağlık etkileri yaşamaya başlayabilir, hassas gruplar için ciddi sağlık etkileri söz konusu olabilir.
201 - 300	Kötü	Mor	Sağlık açısından acil durum oluşturabilir. Nüfusun tamamının etkilenme olasılığı yüksektir.
301 - 500	Tehlikeli	Kahverengi	Sağlık alarmı: Herkes daha ciddi sağlık etkileri ile karşılaşabilir.

(Kaynak: Hava Kalitesi Değerlendirme Ve Yönetimi Yönetmeliği)

A.2. Hava Kalitesi Üzerine Etki Eden Unsurlar

Hava kirliliği, doğrudan veya dolaylı olarak insan sağlığını etkileyerek yaşam kalitesini düşürmektedir. Günümüzde hava kirliliği nedeniyle yerel, bölgesel ve küresel sorunlar yaygın olarak yaşanmaktadır.

Yoğun şehirleşme, şehirlerin yanlış yerleşmesi, motorlu taşıt sayısının artması, düzensiz sanayileşme, kalitesiz yakıt kullanımı, topoğrafik ve meteorolojik şartlar gibi nedenlerden dolayı büyük şehirlerimizde özellikle kış mevsiminde hava kirliliği yaşanabilmektedir.

Hava kirliliği ile mücadele kapsamında hava kirliliğine neden olan kaynaklarda (ısınma, sanayi, trafik) gerekli önlemlerin alınarak hava kalitesinin korunması kapsamında yönetmelikler çıkarılarak uygulanmakta, mevzuat oluşturulması ve uygulanmasına yardımcı olmak amacıyla projeler yürütülmektedir. Bu çerçevede, hava kalitesi konusundaki Avrupa Birliği Direktifleri, ulusal mevzuatımıza aktarılmış ve 2014 yılına kadar tam uygulamanın gerçekleştirilmesi hedeflenmiştir.

Bu bağlamda, bir bölgede hava kalitesini ölçmek, o bölgede yaşayan insanların nasıl bir hava teneffüs ettiğinin bilinmesi açısından çok büyük önem taşımaktadır. Ayrıca, önemli bir nokta da, bir bölgede meydana gelen hava kirliliğinin sadece o bölgede görülmeyip meteorolojik olaylara bağlı olarak yayılım göstermesi ve küresel problemlere de (küresel ısınma, asit yağmurları, vb) sebep olmasıdır.

21 Aralık 2009 tarihi itibarı ile AB ile Türkiye arasında Çevre Faslı müzakerelere açılmıştır. Bu çerçevede, ülkemizde hava kalitesine ilişkin AB mevzuatının uygulanması için izleme ağlarının kurulmasını, laboratuvar altyapısının oluşturulmasını, kurumsal kapasitenin arttırılmasını, eylem planlarının hazırlanmasını, gerekli önlemlerin alınmasını ve hava kalitesi limit değerlerimizin her yıl kademeli olarak AB hava kalitesi limit değerlerine indirilmesi öngörülmektedir.

Renksiz bir gaz olan Kükürtdioksit (SO_2), atmosfere ulaştıktan sonra sülfat ve sülfürik asit olarak oksitlenir. Diğer kirleticiler ile birlikte büyük mesafeler üzerinden taşınabilecek damlalar veya katı partiküller oluşturur. SO_2 ve oksidasyon ürünleri kuru ve nemli depozisyonlar (asitli yağmur) sayesinde atmosferden uzaklaştırılır.

Azot Oksitler (NO_x), Azot monoksit (NO) ve azot dioksit (NO_2), toplamı azot oksitleri (NO_x) oluşturur. Azot oksitler genellikle (%90 durumda) NO olarak dışarı verilir. NO ve NO_2 'den ozon veya radikallerle (OH veya HO_2 gibi) reaksiyonu sonucunda oluşur. İnsan sağlığını en çok etkileyen azot oksit türü olması itibarı ile NO_2 kentsel bölgelerdeki en önemli hava kirleticilerinden biridir. Azot oksit (NO_x) emisyonları insanların yarattığı kaynaklardan oluşmaktadır. Ana kaynakların başında kara, hava ve deniz trafiğindeki araçlar ve endüstriyel tesislerdeki yakma kazanları gelmektedir.

İnsan sağlığına etkileri açısından, sağlıklı insanların çok yüksek NO_2 derişimlerine kısa süre dahi maruz kalmaları, şiddetli akciğer tahribatlarına yol açabilir. Kronik akciğer rahatsızlığı olan kişilerin ise bu derişimlere maruz kalmaları, akciğerde kısa vadede fonksiyon bozukluklarına yol

açabilir. NO₂ derişimlere uzun süre maruz kalınması durumunda ise buna bağlı olarak solunum yolu rahatsızlıklarının ciddi oranda arttığı gözlenmektedir.

Toz Partikül Madde (PM10), partikül madde terimi, havada bulunan katı partikülleri ifade eder. Bu partiküllerin tek tip bir kimyasal bileşimi yoktur. Katı partiküller insan faaliyetleri sonucu ve doğal kaynaklardan, doğrudan atmosfere karışır. Atmosferde diğer kirleticiler ile reaksiyona girerek PM' ye oluştururlar ve atmosfere verilirler. (PM10- 10 µm'nin altında bir aerodinamik çapa sahiptir) 2,5 µm'ye kadar olan partikülleri kapsayacak yasal düzenlemeler konusunda çalışmalar devam etmektedir. PM10 için gösterilebilecek en büyük doğal kaynak yollardan kalkan tozlardır. Diğer önemli kaynaklar ise trafik, kömür ve maden ocakları, inşaat alanları ve taş ocaklarıdır. Sağlık etkileri açısından, PM10 solunum sisteminde birikebilir ve çeşitli sağlık etkilerine sebep olabilir. Astım gibi solunum rahatsızlıklarını kötüleştirebilir, erken ölümü de içeren çeşitli ciddi sağlık etkilerine sebep olur. Astım, kronik tıkaçıcı akciğer ve kalp hastalığı gibi kalp veya akciğer hastalığı olan kişiler PM10'a maruz kaldığında sağlık durumları kötüleşebilir. Yaşlılar ve çocuklar, PM10 maruziyetine karşı hassastır. PM10 yardımıyla toz içerisindeki mevcut diğer kirleticiler akciğerlerin derinlerine kadar inebilir. İnce partiküllerin büyük bir kısmı akciğerlerdeki alveollere kadar ulaşabilir. Buradan da kurşun gibi zehirli maddeler % 100 olarak kana geçebilir.

Karbonmonoksit (CO), kokusuz ve renksiz bir gazdır. Yakıtların yapısındaki karbonun tam yanmaması sonucu oluşur. CO derişimleri, tipik olarak soğuk mevsimlerde en yüksek değere ulaşır. Soğuk mevsimlerde çok yüksek değerler ulaşılmasının bir sebebi de inversiyon durumudur. CO'nin global arka plan konsantrasyonu 0.06 ve 0.17 mg/m³ arasında bulunur. 2000/69/EC sayılı AB direktifinde CO ile ilgili sınır değerler tespit edilmiştir.

İnversiyon, sıcak havanın soğuk havanın üzerinde bulunarak, havanın dikey olarak birbiriyle karışmasının engellenmesi durumudur. Kirlilik böylece yer seviyesine yakın soğuk hava tabakasının içerisinde toplanır.

CO'nin ana kaynağı trafik ve trafikteki sıkışıklıktır. Sağlık etkileri, akciğer yolu ile kan dolaşımına karışarak, kimyasal olarak hemoglobinle bağlanır. Kandaki bu madde, oksijeni hücrelere taşır. Bu yolla, CO organ ve dokulara ulaşan oksijen miktarını azaltır. Sağlıklı kişilerde, daha yüksek seviyelerdeki CO'e maruziyet, algılama ve gözün görme gücünü etkileyebilir. Hafif ve daha ağır kalp ve solunum sistemi hastalığı olan kişiler ve henüz doğmamış ve yeni doğmuş bebekler, CO kirliliğine karşı en riskli grubu oluşturur.

Kurşun (Pb), doğada metal olarak bulunmaz. Kurşun gürültü, ışın ve vibrasyonlara karşı iyi bir koruyucudur ve hava yoluyla taşınır. Kurşun, maden ocakları ve bakır ve tunç (Cu+Sn) alaşımı işlenmesi, kurşun içeren ürünlerin geriye dönüştürülmesi ve kurşunlu petrolün yakılmasıyla çevreye yayılır. Kurşun içeren benzin ilavesi ürünlerinin de kullanılması, atmosferdeki kurşun oranını yükseltir.

Ocak 2007'de kurşunsuz benzine geçişle birlikte kurşun emisyonlarında önemli bir azalma olmuştur. Kurşunun sağlığa etkisi partikül büyüklüğü ile doğru orantılıdır. 2.5 µm'den küçük partiküller akciğerlerin derinlerine kadar inebilir. İnce partiküllerin büyük bir kısmı akciğerlerdeki

alveollere kadar ulaşabilir. Kurşun gibi zehirli maddeler buradan tamamen kana geçebilir. 2.5- 10 µm arasındaki partiküller bronşlar ve burun-boğaz boşluğunda birikir. Çocuklar kurşun tarafından zarar gören en büyük risk grubudur.

Ozon (O₃), kokusuz renksiz ve 3 oksijen atomundan oluşan bir gazdır. Ozon kirliliği, özellikle yaz mevsiminde güneşli havalarda ve yüksek sıcaklıkta oluşur (NO₂+ güneş ışınları = NO+ O => O+ O₂= O₃). Ozon üretimi uçucu organik bileşikler (VOC) ve karbon monoksit sayesinde hızlandırılır veya güçlendirilir. Ozonun oluşması için en önemli öncü bileşimler NO_x (Azot oksitler) ve VOC'dur. Yüksek güneş ışınlarının etkisiyle ozon derişimi Akdeniz ülkelerinde Kuzey-Avrupa ülkelerinden daha yüksektir. Sebebi ise güneş ışınlarının ozonun fotokimyasal oluşumundaki fonksiyonundan kaynaklanmasıdır.

Diğer kirleticilere kıyasla ozon doğrudan ortam havasına karışmaz. Yeryüzüne yakın seviyede ozon karmaşık kimyasal reaksiyonlar yoluyla oluşur. Bu reaksiyonlara NO_x, metan, CO ve VOC'ler (etan (C₂H₆), etilen (C₂H₄), propan (C₃H₈), benzen (C₆H₆), toluen (C₆H₅), xylen (C₆H₄) gibi kimyasal maddelerde eklenir. Ozon çok güçlü bir oksidasyon maddesidir. Birçok biyolojik madde ile etkileşimde bulunur. Tüm solunum sistemine zarar verebilir. Ozonun zararlı etkisi derişim oranına ve ozona maruziyet süresine bağlıdır. Çocuklar büyük bir risk grubunu oluşturur. Diğer gruplar arasında öğlen saatlerinde dışarıda fiziksel aktivitede bulunanlar, astım hastaları, akciğer hastaları ve yaşlılar bulunur.

Çizelge A.4 İlimizde Sürekli Emisyon Ölçüm Sistemleri (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü-2022)

SEKTÖR	TESİS SAYISI	BACA SAYISI
Ağaç İşleme Tesisleri	-	
Asit Üretim Tesisleri	-	
Atık Geri Kazanım ve Bertaraf Tesisleri	-	
Cam Üretim Fabrikaları	-	
Çimento	-	
Demir-Çelik ve Metalurji Fabrikaları	-	
Doğalgaz Çevrim ve Termik Santraller	-	
Gıda Fabrikaları	-	
Gübre Fabrikaları	-	
Kağıt Fabrikaları	-	
Lastik Üretim Tesisleri	-	
Otomotiv	-	
Petrol ve Petrokimya Tesisleri	-	
Şeker Fabrikaları	-	
Tekstil Fabrikaları	-	
TOPLAM	-	

NOT:İlimizde sürekli emisyon ölçüm sistemleri bulunmamaktadır.

Çizelge A.5 Bayburt ilinde 2021 yılında kullanılan yakıt türleri ve miktarları(Bayburt Valiliği SYD Vakfı – Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü - 2022)

	Katı Yakıt			Doğalgaz		Fuel Oil	
	Kullanım Yeri	Cinsi	Tüketim Miktarı (ton)	Kullanım Yeri	Tüketim Miktarı (sm ³)	Kullanım Yeri	Tüketim Miktarı (kg)
Sanayi				Isınma-Üretim	52.520,28		
	Tüketim Miktarı (ton)			Tüketim Miktarı (sm ³)		Tüketim Miktarı (m3)	
Konut	3.050,00			14.568.878,78			

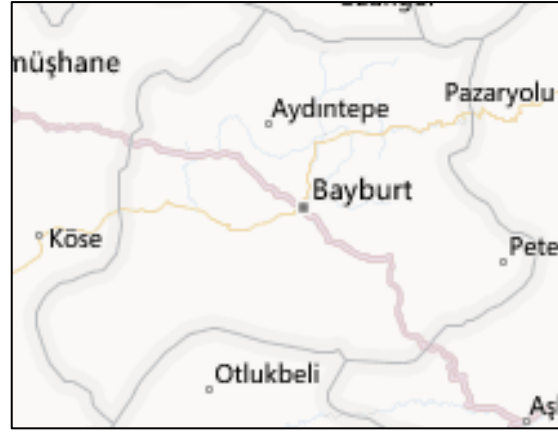
A.3. Hava Kalitesinin Kontrolü Konusundaki Çalışmalar

İlimiz genelinde hava kalitesi çalışmaları kapsamında; katı yakıt satıcıları ile ilgili 2021 yılı içerisinde 13 işletmede 13 kez denetimlerin yapıldığı, tesislerden kaynaklı tozuma ile ilgili toz önleyici tedbirlerin ve gerekli çevre izinlerinin alınması sağlanmıştır. Bayburt il merkezinde Ocak 2007 tarihinde ilimize kurulan Hava ölçüm İstasyonu vasıtasıyla her gün düzenli ölçüm yapılmaktadır. Ayrıca Vali başkanlığında İlimiz genelinde hava kalitesini artırmak için İlimiz Kaleardı Mevkiinde bulunan taş ocakları, kırma-eleme tesisleri ve hazır beton santrallerinin uygun başka alanlara taşınması için İl Mahalli Çevre Kurulu kararı alınmıştır.

A.3.1. Temiz Hava Eylem Planları

Temiz hava eylem planı bulunmamaktadır.

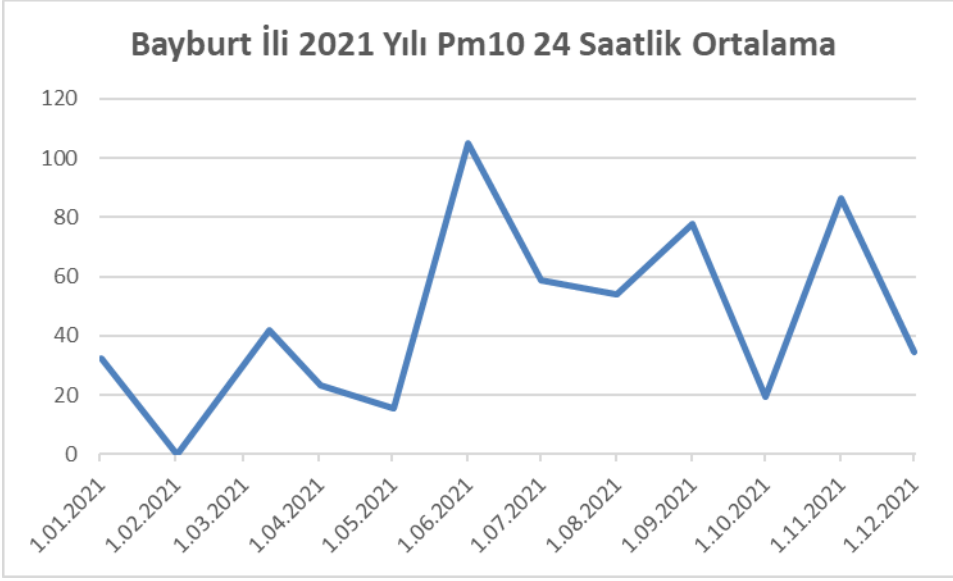
A.4. Ölçüm İstasyonları

Harita A.2 İilde Bulunan Hava Kirliliği Ölçüm Cihazlarının Yerleri (Ulusal Hava Kalitesi İzleme Ağı -2020)

Çizelge A.6 İlimizde Hava Kalitesi Ölçüm İstasyon Yerleri ve Ölçülen Parametreler (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü - 2022)

İSTASYON YERLERİ	İSTASYON TÜRÜ (İsıma/Trafik/Sanayi)	HAVA KİRLİTİCİLERİ					
		SO ₂	NO _x	CO	O ₃	HC	PM
Bayburt Merkez		X	X	X	X		X

Grafik A.1 İlimizde Bayburt Merkez İstasyonu PM10 Parametreleri Günlük Ortalama Değer Grafikleri

Grafik A.2 İlimizde Bayburt Merkez İstasyonu SO₂ Parametreleri Günlük Ortalama Değer Grafikleri

Çizelge A.7 İlimizde 2021 Yılı Hava Kalitesi Parametreleri Aylık Ortalama Değerleri ve Sınır Değerlerin Aşıldığı Gün Sayıları (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü - 2022)

2021 YILI BAYBURT HKİ İSTASYONU ORTALAMA VERİLERİ												
BAYBURT	SO ₂	AGS	PM ₁₀	AGS	NO	AGS	NO ₂	AGS	NO _x	AGS	O ₃	AGS
OCAK	14,16		53,54	12	8,75		39,47		48,22		31,05	
ŞUBAT	8,94		40,5	3	6,26		32,66		39,5		33,02	
MART	12		35,32	3							32,44	
NİSAN	7,57		30,43	2	4,14		24,44		28,57		36,08	
MAYIS	5,73		44,15	1	3,4		20,89		24,29		41,41	
HAZİRAN	4,69		31,75	1	2,61		16,66		19,34		49,09	
TEMMUZ	4,85		22,94		3,07		19,79		22,86		50,15	
AĞUSTOS	4,37		32,44	3	5,59		27,38		32,97		63,57	
EYLÜL	4,5		24,05		5,53		19,04		24,57		59,55	
EKİM	6,03		24,89	2	16,2		30,67		46,86		49,17	
KASIM	16,84		30	5	36,83		40,45		77,27		43,56	
ARALIK	17,55		40,64	8	17,92		33,8		51,92		49,23	
SO ₂ ve PM ₁₀ 24 saatlik, NO _x , NO ₂ ve NO saatlik, O ₃ 8 saatlik olarak değerler çekilmiştir.												
SO ₂ parametresinde saatlik sınır değer (350) ve 24 saatlik sınır değer (125) sınır değerlerinin aşılmadığı												
NO ₂ parametresinde saatlik sınır değer (250) sınır değerlerinin aşılmadığı												

*AGS: Sınır değerini aştığı gün sayısı

A.5. Gürültü

Gürültü, insan ve toplum üzerinde olumsuz etkiler meydana getiren istenmeyen sesler olarak tanımlayabiliriz. Kısaca “istenmeyen ses” olarak tanımlanan gürültü; bir sorun olarak 19. Yüzyılda ortaya çıkmış, yüzyılımızda çok hızlı bir şekilde gelişmiş ve günümüzde teknolojik gelişme, hızlı ve sağlıklı kentleşme sonucu büyük boyutlara ulaşmıştır.

Ülkemizde ise; sanayileşme sürecinin yakın geçmişte başlayıp halen devam etmekte oluşu, kırsal kesimden, özellikle büyük kentlere doğru bir göçe neden olmuştur. Bunun sonucu, düzensiz şehirleşme, taşıma araçlarının sayısında artış, trafik yoğunluğu ve düzensizliği, sanayi bölgelerinin konut alanlarına yakın olması, küçük imalat hanelerinin yerleşim alanlarının içinde yer alması gibi benzer sebepler gürültü miktarını ve çeşidini her gün artırmış ve bu artış insan sağlığını her geçen gün daha fazla tehdit etmeye başlamıştır.

A.6. İklim Değişikliği Eylem Planı Çerçevesinde Yapılan Çalışmalar

HAVA KALİTESİNİN İYİLEŞTİRİLMESİ İÇİN ALINACAK ÖNLEM VE HEDEFLER

Ana hedefimiz; hava kirliliğinin çevre ve insan sağlığı üzerindeki zararlı etkilerini önlemek veya azaltmak için kirletici noktalarda meri mevzuat çerçevesinde gerekli önlemler alınarak hava kalitesinin iyileştirilmesi ve mevcut hava kalitesi sınır değerlerinin 01 Ocak 2014 tarihine kadar kademeli olarak azaltılması ve o tarihten sonra AB hava kalitesi limit değerleri artı tolerans değerlerine bağlanarak kademeli bir geçiş ile AB limit değerlerine uyum sağlanması hedeflenmektedir.

Bu çerçevede;

- Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi (HKDY) Yönetmeliğinin EK-IA (mevcut yönetmeliğinin sınır değerlerinin kademeli azaltımı) bölümünde tanımlanan sınır değerleri sağlamak,
- HKDY Yönetmeliği çerçevesinde hava kalitesi ön değerlendirme çalışmalarını tamamlamak,
- HKDY Yönetmeliğinin uygulanması için kurumsal kapasiteyi güçlendirmek,
- Hava Kalitesi İzleme İstasyonu'ndan sürekli veri akışı sağlanarak, istasyondan gelen veriler doğrultusunda hava kalitesi ile ilgili program geliştirmek
- Sanayi tesislerinden kaynaklanan emisyonları kontrol altına almak ve gerekli izinleri aldirmek,
- Isınma maksatlı uygun yakma sistemlerinin kullanılmasını sağlamak,
- Konutlarda bireysel kullanımdan kaynaklanan havaya salınan fazla emisyonun önlenmesi için merkezi ısıtma sistemlerin kullanılmasını sağlamak,
- Kaliteli yakıt kullanılmasını sağlamak,
- Trafikte seyreden tüm motorlu taşıtların gerekli bakım ve egzoz emisyonu ölçümlerinin zamanında ve düzenli yaptırılmasını sağlamak,
- Temiz ve yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımını yaygınlaştırmak,
- Başta resmi bina ve okullar olmak üzere yeni bina yapımında ısı yalıtım projelerinin uygulanmasını sağlamak,
- Halkın bilinçlendirilmesini sağlamak amacıyla eğitim faaliyetleri düzenlemektir.

- Temiz Hava Eylem Planı bulunmamaktadır.

A.7 Ulaşım ve Hareketlilik

Çizelge A.8 2021 yılındaki ildeki toplam araç sayısı ve egzoz ölçümü yaptıran araç sayısı

Egzoz Gazı Emisyon Ölçüm Yetki Belgesi Düzenlenen Firma Sayısı	İldeki Toplam Araç Sayısı	Egzoz Ölçümü Yaptıran Araç Sayısı
-	16.240,00	1.810,00

A.8. Sonuç ve Değerlendirme

2021 yılı PM10' da sınır değerler hava kirliliğinden dolayı 67 kez aşılmış SO₂' de sınır değerler hiç aşılmamıştır. Gürültü ile ilgili herhangi bir şikâyette bulunulmamıştır. Hava emisyonu açısından ilimizde herhangi bir sorun bulunmamaktadır.

Kaynaklar:

- Bayburt Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü
- AKSA Gümüşhane Bayburt Doğal Gaz Dağıtım A.Ş.
- Bayburt İl Özel İdaresi
- Bayburt İl Emniyet Müdürlüğü
- Yılmazlar EGB Araç Muayene İstasyonu A.Ş.
- Bayhanlar Tic. Koll. Şti.
- <http://www.nufusu.com/il/bayburt-nufusu#nufus-yogunlugu>
- <http://tr.wikipedia.org/wiki/Bayburt>
- <http://havaizleme.gov.tr>

B. SU VE SU KAYNAKLARI

B.1. İlin Su Kaynakları ve Potansiyeli

B.1.1. Yüzeysel Sular

B.1.1.1. Akarsular

Çizelge B.9 İlimizin Akarsuları (DSİ-2022)

AKARSU İSMİ	Toplam Uzunluğu (km)	İl Sınırları İçindeki Uzunluğu (km)	Debisi	AKARSU İSMİ	Toplam Uzunluğu (km)
Çoruh Nehri (Masat Çayı)	376	105	156,94	Çoruh Nehri	Enerji-Sulama
Çoruh Çayı	51,7	51,7	6,03	Çoruh Nehri	Sulama
Kanlı Çoruh Deresi	22,9	22,9	2,58	Çoruh Nehri	Sulama
Lori Deresi	47,1	47,1	1,42	Çoruh Çayı	Sulama
Tahsini Deresi	26,8	26,8	0,65	Çoruh Çayı	Sulama
Pulur Deresi	42,7	42,7	0,7	Çoruh Çayı	Sulama

İlimizde, Gökçedere Göletinde 245 ton/yıl kapasiteli ağ kafeste alabalık yetiştiriciliği yapılmaktadır. Yapım aşamasında olan Kanlı Çoruh Deresi üzerine kurulması düşünülen Müdürlüğümüzden ÇED izni alınmış 49 ton /yıl kapasiteli alabalık tesisi ve 7 adet düşük kapasitelerde tarla alabalıkçılığı yapılmaktadır.

B.1.1.2. Doğal Göller, Göletler ve Rezervuar

Çizelge B.10 İlimizdeki Mevcut Sulama Göletleri (DSİ -22. Bölge Müdürlüğü 2022)

Gölet Adı	Sulama Alanı	Dolgu Tipi	Dolgu Hacmi (hm ³)
Ön İnceleme Aşaması	200,0 ha %1		
Merkez Karşıgeçit Sulaması	200,0 ha		
Planlama Aşaması	1045,0 ha %2		
Demirözü Elmalı Sulaması	112,0 ha		
Demirözü Gökçedere İlave Sulaması	313,0 ha	Homojen Dolgu	3,452
Demirözü Pınarcık Sulaması	150,0 ha		
Merkez Ağören Sulaması	150,0 ha		
Merkez Alapelit Sulaması	120,0 ha		
Merkez Alinyurt Sulaması	150,0 ha		
Merkez Güneydere Sulaması	100,0 ha		
Proje Aşaması	10 741,0 ha %26		
Aydintepe Erikdibi Sulaması	294,0 ha		
Aydintepe Pınargözü Sulaması	233,0 ha		
Demirözü Petekli Sulaması	634,0 ha		
Kırklartepe Sulaması	5 770 ,0 ha		

Merkez Aydıncık Sulaması	523,0 ha		
Merkez Çimağıl Sulaması	781,0 ha		
Merkez Soğukgöze Sulaması	220,0 ha		
Aydıntepe Gümüştamla Sulaması	889,0 ha		
Aydıntepe İncili Sulaması	200,0 ha		
Merkez Çerçi Sulaması	88,0 ha		
Merkez Sığırcı Sulaması	113,0 ha		
Merkez Yanıkçam Sulaması	69,0 ha		
Aydıntepe Sorkunlu Sulaması	900,0 ha		
Merkez Üzengili Sulaması	27,0 ha		
İnşa Halinde Olan	11 567,0 ha %28		
Demirözü Sulaması İkmali	9 667,0 ha		
Demirözü Gökçedere Göleti Sulaması	1 014,0 ha		
Demirözü Eymür Göleti Sulaması	385,0 ha	Homojen Dolgu	1,02
Merkez Uğrak Göleti Sulaması İkmali	150,0 ha		
Merkez Sarımeşe Göleti Sulaması	225,0 ha		
Merkez Dövmekaya Göleti Sulaması	126,0 ha		
İşletme Olan Büyük Su İşleri Projeleri	11 985,0 ha %29		
Masat Sulaması Projesi	10 736,0 ha		
Demirözü Sulaması (Kısmi Açılan)	1 249,0 ha	Kil Çekirdekli Kaya Dolgu	5,20
İşletmede Olan Küçük Su İşleri Projeleri	5 667,0 ha %14		
Kitre Göleti ve Sulaması	227,0 ha	Homojen Dolgu	0,38
Taht Göleti ve Sulaması	162,0 ha	Homojen Toprak Dolgu	0,25
Çayırözü Göleti ve Sulaması	188,0 ha	Kil Çekirdekli Kaya	0,36
Konursu Göleti ve Sulaması	471,0 ha	Kil Çekirdekli Zonlu Kaya	0,39
Sakızlı Göleti Sulaması	668,0 ha	Homojen Dolgu	1,95
Saraycık Göleti Sulaması	416,0 ha	Homojen Dolgu	1,35
Yukarı Pınarlı Göleti Sulaması	258,0 ha	Homojen Dolgu	0,6
Danişment Göleti Sulaması	284,0 ha	Homojen Dolgu	0,825
Suludere Göleti Sulaması	119,0 ha		
Kurugüney Göleti Sulaması	68,0 ha		
Akşar Mehmet Aslan Göleti Sulaması	1 931,0 ha		
Merkez Uğrak Göleti Sulaması	250,0 ha		
Çayır yolu Kooperatifi (YAS)	625,0 ha		
İl Toplamı	41 205,0 ha	% 100	
Diğer Sulamalar			
Topraksu kooperatifleri sulaması (YAS)	216,0 ha	% 2	
İl Özel İdare sulamaları (gölet, yerüstü)	8 180,0 ha	% 65	
Halk sulamaları	4 186,0 ha	% 33	
Diğer Sulamalar Toplamı	12 582,0 ha	% 100	
İl Genel Sulamalar Toplamı	53 787,0 ha		

B.1.2. Yeraltı Suları

İlimizde Yeraltısuyu emniyetli rezervinin tahminen 15,0 hm³/yıl olduğu tespit edilmiştir. Sulama amacıyla Çayıryolu Kooperatifi adına 17 Adet Kuyu açılmış, bu kuyuların rezervi 5,60 hm³/yıl olup bu su son beş yıldır kullanılmamaktadır.

Çizelge B.11 İlimizde Yeraltı Suyu Potansiyeli (DSİ-2022)

Akiferin Alt Havza Adı	Yıllık Emniyetli YAS Rezervi (hm ³ /yıl)
Çayıryolu alüvyon akiferi	16.00
Aydıntepe alüvyon akiferi	6.00
Hart-Sünür karstik kaynak boşalımı	4.00
Bayburt Merkez karstik kaynak boşalımı	11.35
Toplam	37.35

Bayburt Havzasında 23-8 nolu alt havza hariç, diğer alt havzalardaki jeolojik formasyonlarda Kurumumuz tarafından yeterli sayıda ve amaca uygun su temin amaçlı sondaj kuyu verilerine rastlanılmadığından Master-Plan çalışmaları kapsamında jeolojik formasyonların akifer özellikleri sağlıklı olarak ortaya konulamamıştır. Çalışmalarımızın “Planlama Aşamasında Hidrojeolojik Etütler” kapsamında tüm alt havzaların akifer formasyonları tanımlanarak; yeraltısuyu bilançoları ve bütçelerinin oluşturulması hedeflenmiştir.

B.1.2.1. Yeraltı Su Seviyeleri

Yeraltısuyu akiferleri ile ilgili herhangi bir çalışma yapılmamakta olup yeraltı su seviyesi ve yıllar içerisindeki değişimi hakkında bilgi bulunmamaktadır.

B.2. Su Kaynaklarının Kalitesi

Çizelge B.12 2021 yılı yüzey ve yeraltı sularında tarımsal faaliyetlerden kaynaklanan nitrat kirliliği ile ilgili analiz sonuçları

Su Kaynağının Cinsi (Yüzey/ Yeraltı)	Adı	Kullanım amacı ve kullanılan miktar				Analiz Yapılan İstasyonun				
		İçme ve kullanıma suyu	Enerji üretimi	Sulama suyu	Endüstriyel su temini	Akım gözlem istasyonu kodu	Analiz sonuçları SKKY	Yeri (İlçe, Köy, Mevkii)	Koordinatları (YAS için)	Yıllık Ortalama Nitrat Değeri

							(Tablo-1)			(mg/L)
Yüzey	Gümüştamlı	*	-	*	-	-	-	Gümüştamlı köyü,	Enlem 40.414542 Boylam 40.175242	0,26
Yüzey	Arpalı Kasabası	*	-	*	-	-	-	Arpalı Beldesi	Enlem 40.366061, Boylam 40.106863	3,37
Yüzey	Manas	*	-	*	-	-	-	Manas Köyü	Enlem 40.286974 Boylam 39.950899	10,10
Yüzey	Sakızlı	*	-	*	-	-	-	Sakızlı Göleti Köyü	Enlem 40.161254 Boylam 40.057643	0,41
Yüzey	Masat deresi	*	-	*	-	-	-	Masat köyü	Enlem 40.184458 Boylam 40.411876	0,36
Yüzey	Kop deresi	*	-	*	-	-	-	Kop köyü	Enlem 40.097486 Boylam 40.421376	0,47
Yüzey	Yazyurdu deresi	*	-	*	-	-	-	Aslandede yazıurdu yol ayrımı	Enlem 40.378136 Boylam 40.468840	1,6
Yüzey	Oruçbeyli		*	*	-	-	-	Oruçbeyli Göleti ve Köyü	Enlem 40.233323 Boylam 40.063746	0,85
Yüzey	Harman özü deresi		*	*	-	-	-	Harmanözü Köyü (Hes yolu köprü altı)	Enlem 40.189486 Boylam 40.303084	1,045
Yüzey	Yaylapınar deresi	*	-	*	-	-	-	Maden yaylapınar yol ayrımı	Enlem 40.189906 Boylam 40.448362	pasif

B.3. Su Kaynaklarının Kirlilik Durumu

B.3.1. Noktasal kaynaklar

B.3.1.1. Endüstriyel Kaynaklar

Belediyemiz sınırlarında endüstri alanı yoktur.

B.3.1.2. Evsel Kaynaklar

Bayburt Belediyesi Atık Su Arıtma Tesisi inşaatına 28.05.2014 tarihinde başlanılmış olup, 2015 yılında işletmeye açılmıştır. Atık Su arıtma tesisinin tipi ise ileri biyolojik arıtmadır. Atık su

arıtma tesisi proje raporlarına göre ortalama debi toplamı 6998 m³/gün'dür. Tesiste toplam çalışan sayısı 5 kişidir.Belediye sınırlarında evsel atıklar şebeke ile taşınarak dereye akmaktadır.

B.3.2. Yayılı Kaynaklar

B.3.2.1. Tarımsal Kaynaklar

Bayburt'ta tarım yapılan alanlar, yapılan tarımın türünden (sulu veya kuru tarım) söz edilebilir. İlimizde 2020 yılında işlenen toplam tarım arazisi 119.363 Ha olup kuru tarım yapılan toplam ekilen alan 647,469 da, sulu tarım yapılan toplam ekilen alan 439,833 da'dır. İl genelinde kullanılan gübre ve pestisit miktarı, tarım alanları ve aşağıdaki tablolarda verilmiştir.

Çizelge B.13 Tarım Alanları

Tarım Alanları	Bayburt (Ha)
Tarla Ürünleri	85.257,60
Nadas Alanı	11.478,90
Sebze Alanı	0.276,20
Süs Bitkileri Alanı	0
Meyve Alanı	0.166,80
Boş bırakılan	22.183,50

B.3.2.2. Diğer:

İlimizde daha önce kullanılan vahşi depolama alanı kullanılmamaktadır.

B.4. Denizler

İlimizin denize kıyısı bulunmamaktadır.

B.5. Sektörel Su Kullanımları ve Yapılan Su Tahsisleri

Çizelge B.14 Bayburt İlindeki İşletmedeki Hidroelektrik Santral Projeleri (DSİ 22. Bölge Müdürlüğü, 2022)

İL SIRA NO	HİDROELEKTRİK SANTRALİN ADI	TESİSİN BULUNDUĞU		PROJE AŞAMASI	KURULU GÜÇ MW	TOPLAM ENERJİ GWh	PROJEYİ ÜRETEN	FİRMA ADI
		İLÇE	AKARSU					
1	BAYBURT HES	MERKEZ	ÇORUH NEHRİ	İŞLETME	14,63	60,00	TÜZEL	BAYBURT
2	BAYBURT HES	AYDINTEPE	ÇORUH NEHRİ	İŞLETME	0,40	1,25	TÜZEL	BAYBURT
3	YILDIRIM HES	MERKEZ	ÇORUH NEHRİ	İŞLETME	10,68	33,30	TÜZEL	BAYBURT

çizelge B.15 Bayburt İlindeki Planlama Ve Proje Aşamasındaki Hidroelektrik Santral Projeleri (DSİ 22. Bölge Müdürlüğü, 2022)

İL SIRA NO	HİDROELEKTRİK SANTRALİN ADI	TESİSİN BULUNDUĞU		PROJE AŞAMASI	KURULU GÜÇ MW	TOPLAM ENERJİ GWh	PROJEYİ ÜRETEEN	FİRMA ADI
		İLÇE	AKARSU					
4	AYDİNTEPE HES	MERKEZ	ÇORUH NEHRİ	PROJE	8,60	23,02	TÜZEL	BAYBURT

B.5.1. İçme ve Kullanma Suyu

Tahsis Sahibi	İlçesi	Su Kaynağı Adı	Su Kaynağı Türü	Su Kaynağı Kotu	Tahsis Edilen Su Miktarı (l/s)
ARPALI BELEDİYESİ	Aydıntepe	TOMBUL	Kaynak	1575	16
BAYBURT BELEDİYESİ	Merkez	Yanık, Balca ve Erenli	Kaynak	1820	57
AYDİNTEPE BELEDİYESİ	Aydıntepe	Karadere	Kaynak	2443	2
AYDİNTEPE BELEDİYESİ	Aydıntepe	Kaynargöze	Kaynak	2529	2
AYDİNTEPE BELEDİYESİ	Aydıntepe	Kanlımaşat	Kaynak	2525	1
AYDİNTEPE BELEDİYESİ	Aydıntepe	Kemersuları	Kaynak	2531	2
AYDİNTEPE BELEDİYESİ	Aydıntepe	Seküler	Kaynak	2427	1
AYDİNTEPE BELEDİYESİ	Aydıntepe	Kervanyolu	Kaynak	2525	1
AYDİNTEPE BELEDİYESİ	Aydıntepe	Deliktaş	Kaynak	1792	2
AYDİNTEPE BELEDİYESİ	Aydıntepe	Rumköy	Kaynak	1772	2
AYDİNTEPE BELEDİYESİ	Aydıntepe	Cavrank	Kaynak	2071	1
BAYBURT BELEDİYESİ	Merkez	Veysel	Kaynak	1630	91.5
BAYBURT BELEDİYESİ	Merkez	Dilenci	Kaynak	1615	91.5
AKŞAR BELEDİYESİ	Merkez	Çamuztaş,Oluklu	Kaynak	1730	6.5
KONURSU BELEDİYESİ	Aydıntepe	Cehennem Deresi ve Ardıçgöze Kaynağı	Yüzey Suyu	1780	8.5
AYDİNTEPE BELEDİYESİ	Aydıntepe	Celepler Deresi	Yüzey Suyu	2115	20

B.5.1.1 Yüzeysel su kaynaklarından kullanılan su miktarı ve içme suyu arıtım tesisi mevcudiyeti

İlimizde içme ve kullanma sularının 3.626.640 tonluk kısmı Maden(Dilenci) 200-245 lt/sn, Masat Kuyuları 40-60 lt/sn, Veysel Kaynağı 14-19 lt/sn olmak üzere 3 adet doğal kaynaktan karşılanmaktadır. İlçe ve Belde Belediyeleri içme suyunun %90 a yakın kısmını kuyu sularından karşılamaktadır. İlimizde sanayi çok küçük kullanılan su miktarı toplam kullanılan su miktarı içinde yok denecek kadar az olduğu düşünülmektedir.

İlimiz sınırlarında kentsel su temini için çekilen su kaynağı bulunmamaktadır. Yüzeysel su kaynaklarından içme suyu verilmemektedir.

İlimizde İçme Suyu Arıtma Tesisi bulunmamaktadır.

B.5.1.2. Yeraltı Su Kaynaklarından Kullanılan Su Miktarı ve İçme Suyu Arıtma Tesisi Mevcudiyeti

Kaynağın Adı	Su Miktarı Yıllık
Çağılı	88,300 m ³
Karaçayır	31,536 m ³

İlimizde İçme suyu Arıtma Tesisi bulunmamaktadır.

B.5.1.3. İçme Suyu temin edilen kaynağın adı, mevcut durumu, potansiyeli vb.

Bayburt Belediyesi içme ve kullanma suyunu; Dilenci Kaynağı (Min.200-Max.245 lt/sn), Masat Kaynağı (40-60 lt/sn), Veysel Kaynağı (14-19 lt/sn) kaynak sularından temin edilmektedir. Aydın-tepe Belediyesi %20 Kuyu suyu, %80 kaynak suyundan, Arpalı, Gökçedere ve Demirözü Belediyeleri suyun tamamını kaynak sularından temin etmektedirler.

B.5.2. Sulama

İlimizdesulama amaçlı; Masat Sulama Projesi (12.690 ha. Sulama alanı, 22,72 hm³/yıl kapasiteli), Çayır-yolu Kooperatifi(YAS) (625 ha. Sulama alanı, 5,60 hm³/yıl kapasiteli Yeraltısu-yu), Toprak-su Kooperatifleri Sulaması(YAS) (216 ha. Sulama alanı), KHGM Sulamaları (Gölet, Yerüstü) (8.180ha. Sulama alanı) ve 4.186 ha sulama alanına sahip Halk Sulamaları mevcuttur.

Tahsis Sahibi	İlçesi	Köyü	Su Kaynağı Adı	Su Kaynağı Türü	Su Kaynağı Kotu	Koordinat X-Y	Tahsis Edilen Su Miktarı (l/s)
SÜLEYMAN HAYAL	Demirözü	BEŞPINAR	BEŞPINAR DERESİ	Yüzey Suyu	1730	39.873552 40.046555	0.87
SÜLEYMAN ŞENTÜRK	Merkez		Çoruh Nehri	Yüzey Suyu	1578	40.283407 40.202825	13.73

B.5.2.1. Salma sulama yapılan alan ve kullanılan su miktarı

2021 yılına ait veri bulunmamaktadır.

B.5.2.2. Damlama, yağmurlama veya basınçlı sulama yapılan alan ve kullanılan su miktarı

İlimizde; damlama, yağmurlama veya basınçlı sulama yapılmamaktadır.

B.5.3. Endüstriyel Su Temini

İlimizde sanayi çok küçük olup suyu genelde şehir şebekesinden kullanmaktadır. Geri dönüşüm suyu kullanılmamaktadır.

Tahsis Sahibi	Tahsis Amacı	İlçesi	Köyü	Su Kaynağı Adı	Su Kaynağı Türü	Su Kaynağı Kotu	Koordinat X-Y	Tahsis Edilen Su Miktarı (l/s)
HASAN KOÇAK	Su Ürünleri Suyu	Merkez	Yoncalı	Yoncalı	Yüzey Suyu	1000	40.558845 40.474281	80
HÜSEYİN BAYRAM	Su Ürünleri Suyu	Merkez	Merkez	Büke	Yüzey Suyu	1000	40.432217 40.071663	80

ORRHAN İŞİ	Su Ürünleri Suyu	Merkez	Harmanözü	Harmanözü	Yüzey Suyu	1000	40.299219 40.189766	407
------------	------------------	--------	-----------	-----------	------------	------	------------------------	-----

B.5.4. Enerji Üretimi Amacıyla Su Kullanımı

Çizelge B.16 Bayburt İlindeki İşletmedeki Hidroelektrik Santral Projeleri (DSİ 22. Bölge Müdürlüğü, 2021)

İL SIRA NO	HİDROELEKTRİK SANTRALİN ADI	TESİSİN BULUNDUĞU		PROJE AŞAMASI	KURULU GÜÇ MW	TOPLAM ENERJİ GWh	PROJEYİ ÜRETEEN	FİRMA ADI
		İLÇE	AKARSU					
1	BAYBURT HES	MERKEZ	ÇORUH NEHRİ	İŞLETME	14,63	60,00	TÜZEL	BAYBURT
2	BAYBURT HES	AYDINTEPE	ÇORUH NEHRİ	İŞLETME	0,40	1,25	TÜZEL	BAYBURT
3	YILDIRIM HES	MERKEZ	ÇORUH NEHRİ	İŞLETME	10,68	33,30	TÜZEL	BAYBURT

çizelge B.17 Bayburt İlindeki Planlama Ve Proje Aşamasındaki Hidroelektrik Santral Projeleri (DSİ 22. Bölge Müdürlüğü, 2020)

İL SIRA NO	HİDROELEKTRİK SANTRALİN ADI	TESİSİN BULUNDUĞU		PROJE AŞAMASI	KURULU GÜÇ MW	TOPLAM ENERJİ GWh	PROJEYİ ÜRETEEN	FİRMA ADI
		İLÇE	AKARSU					
4	AYDINTEPE HES	MERKEZ	ÇORUH NEHRİ	PROJE	8,60	23,02	TÜZEL	BAYBURT

İlimizde Çoruh Nehri üzerinde elektrik üretim amaçlı 2 adet HES mevcut olup özellikleri yukarıdaki tabloda gösterilmiştir.

B.5.5. Rekreatiyonel Su Kullanımı

İlimiz merkezinde rekreatiyonel amaçlı kullanılan su miktarı 36.500 m³/yıl olup tamamı Kaynak suyudur. Diğer belediyeler yeşil alanları tankerlerle sulamaktadır.

B.6. Çevresel Altyapı

B.6.1. Kentsel Kanalizasyon Sistemi ve Hizmeti Alan Nüfus

İlimizde 5Belediyenin toplam 48.739 nüfusayıptığı alt yapı hizmetlerinden kanalizasyon sistemi yıllar itibariyle %98-99 oranında bağlantılı olup kanalizasyon şebekesi ile hizmet verilen nüfusun toplam belediye nüfusuna oranı Grafik B.4 gösterilmektedir.

Grafik B.3 İlimizde 2004-2020 Yılları Kanalizasyon Hizmeti Verilen Nüfusun Belediye Nüfusuna Oranı (TUİK-2022)

Grafik B.4 İlimizde 2004-2018 Yılları Arasında Atıksu Arıtma Tesisi ile Hizmet Verilen Nüfusun Belediye Nüfusuna Oranı (TUİK-2021)

Not: 2021 verileri bulunmadığından 2018 verilerinden faydalanılmıştır.

Çizelge B.18 Bayburt İlinde 2021 yılı kentsel atıksu arıtma tesislerinin durumu (Bayburt Belediyesi, 2021)

Yerleşim Yerinin Adı	Belediye Atıksu Arıtma Tesisi/ Deniz Deşarjı Olup Olmadığı?	Belediye Atıksu Arıtma Tesisi Türü	Mevcut Kapasitesi (ton/gün)	Arıtılan /Deşarj Edilen Atıksu Miktarı (m ³ /sn)	Deşarj Noktası Koordinatları	Deniz Deşarjı	Hizmet Verdiği Nüfus	Oluşan AAT Çamur Miktarı(ton/gün)

	Var	İnşa/plan aşamasında	Yok	Fiziksel	Biyolojik	İleri						
İçmeler	Bayburt Kaleardı Mevkii	x			x		7.000			yok	70.000	

B.6.2. Organize Sanayi Bölgeleri (OSB) ve Münferit Sanayiler Atıksu Altyapı Tesisleri

İlimizde 2006 yılında faaliyete geçen organize sanayi bölgesi 218 hektar alana sahip olup 127 adet parsel bulunmaktadır. Bu parsellerden 21 adedi tahsis edilmiş olup 106 adet parsel boş bulunmaktadır. Bu parsellerden; 6 adet parsel (5 adet firma) üretiminde, 10 adet parsel (3 adet firma) inşaat aşamasında ve 3 adet parsel (2 adet firma) ise ruhsat aşamasında, 2 adet parsel (2 adet firma)9 üretime ara vermiştir. Bu işletmelerde; taş ve mermer, çay ve un paketleme, civciv yem ürünleri, poşet ve ambalaj malzemeleri üretimi, süt işleme tesisleri bulunmaktadır.

2020 yılı itibariyle ilimizde hukuki statüsü bakımından 3 adedi faal (OSB, 21 Şubat KSS, SS Kayışkıran) ve 1 adedi terkin (Eski Sanayi Sitesi) olmak üzere toplam 4 adet sanayi bölgesi bulunmaktadır.

Çizelge B.18 – Bayburt ilinde 2021 yılı OSB, Serbest Bölgeler ve Sanayi Sitelerinde atıksu arıtma tesislerinin (AAT) durumu

Çizelge B.19 Bayburt ilinde 2021 yılı OSB, Serbest Bölgeler ve Sanayi Sitelerinde atıksu arıtma tesislerinin (AAT) durumu

OSB/Serbest Bölge/Sanayi Sitesi Adı	Mevcut Durumu	Kapasitesi (ton/gün)	SAİS Kabini Durumu (var/yok)	AAT Türü	AAT Çamuru Miktarı (ton/gün)	Deşarj Ortamı
OSB	faal		Yok		-	
21 Şubat küçük sanayi sitesi	faal		Yok	Paket atık su arıtma tesisi	-	
Kayışkiran toplu iş yeri yapı koop.	faal		Yok		-	
Eski sanayi sitesi	faal		Yok		-	

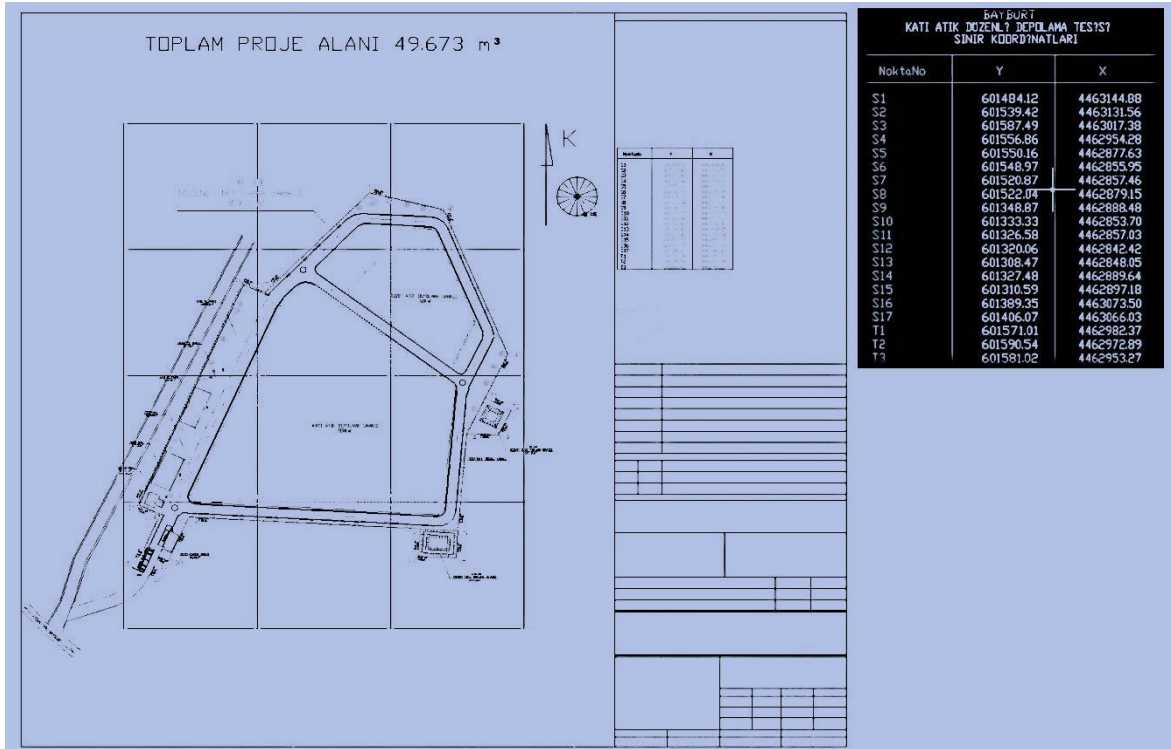
Çizelge B.20 Bayburt ilinde 2021 yılı itibariyle münferit sanayiye ait atıksu arıtma tesisi (AAT) sayısı

Tesis Statüsü	Toplam Tesis Sayısı	AAT'si Olan Tesis Sayısı
Üretim Sektörü/Sanayi Tesisleri	-	-
Turizm Tesisleri veya Site Yönetimi	-	-
Diğer	-	-

B.6.3. Katı Atık Düzenli Depolama Tesisleri

Şekil B.5- Katı Atık Düzenli Depolama Tesisi Vaziyet Planı

İlimizde belediye sınırları içerisinde katı atık sistemi yoktur. Ancak Belediyemiz tarafından Bayburt – Gümüşhane Katı Atık Birliği tarafından kurulan katı atık toplama alanına taşınmaktadır. Yalnızca evsel nitelikli atıklar depolanmaktadır. Sızıntı suları sızdırmaz havuzda

toplanarak depo alanı üzerine tekrar fiskiye yardımıyla püskürtülerek sızıntı suyunun yeraltı ve yerüstü sularına karışması önlenmektedir.

B.6.4. Atıksuların Geri Kazanılması ve Tekrar Kullanılması

Atıksuların geri kazanımı ve tekrar kullanılması ile ilgili herhangi bir çalışma mevcut değildir.

B.7. Toprak Kirliliği ve Kontrolü

B.7.1 Noktasal Kaynaklı Kirlenmiş Sahalar

Noktasal Kaynaklı Kirlenmiş saha bulunmamaktadır.

B.7.2.Aritma Çamurlarının Toprakta kullanımı

İlimizde atıksu arıtma tesisi yeni kurulduğundan yeterli arıtma çamuru henüz bulunmamaktadır.

B.7.3.Madencilik faaliyetleri ile bozulan arazilerin doğaya yeniden kazandırılmasına ilişkin yapılan çalışmalar

“Madencilik Faaliyetleri ile Bozulan Arazilerin Doğaya Yeniden Kazandırılması Yönetmeliği” kapsamında ilimizde Madencilik Faaliyetleri İle Bozulan Arazilerin Doğaya Yeniden Kazandırılması projesi sunulmuş ancak faaliyetleri devam ettiği için bugüne kadar herhangi bir çalışma yapılmamıştır.

B.7.4.Tarımsal faaliyetler ile oluşan toprak kirliliği

Tarımsal faaliyetler ile oluşan toprak kirliliğine yönelik yapılan çalışmalar hakkında herhangi bir bilgi elde edilememiştir.

C. ATIK

C.1. Belediye Atıkları (Katı Atık Bertaraf Tesisleri)

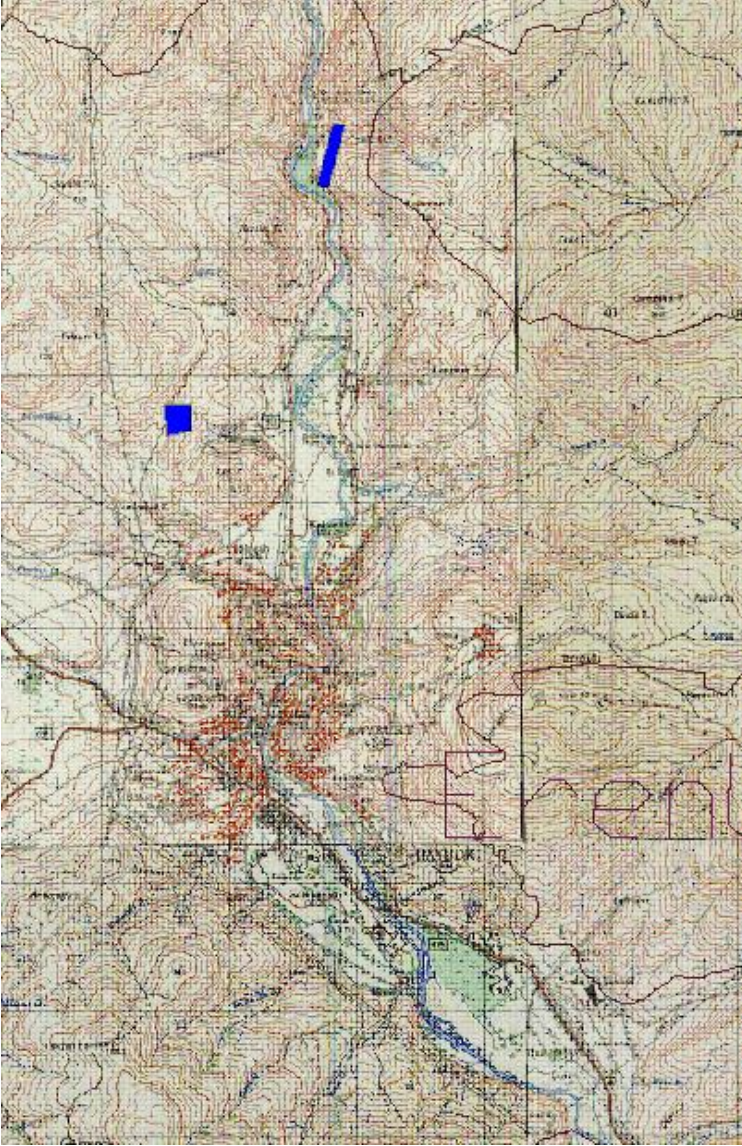
İlimizde, 2021 yılı itibariyle toplanan katı atık miktarı 1200ton/gün, Tıbbi atık miktarı ise 97114kg/yıldır. Tıbbi atıklar hariç Bayburt Katı Atık Tesisinde toplanmaktadır. Çöpün atık kompozisyonu bilinmemektedir. Düzenli depolama alanındaki atık sular sızdırmaz depolama alanında biriktirilerek, depolama alanının üzerine fiskeye ile geri dönüşüm yapılmaktadır.

Çizelge C.21 Bayburt ilinde 2020 Yılı İçin İl/İlçe Belediyelerince Toplanan ve Birliklerce Yönetilen Belediye Atığı Miktarı ve Toplanma, Taşınma ve Bertaraf (Bayburt Belediyesi, 2022)

Büyükşehir/İl/İlçe Belediye veya	Birliğin Adı Büyükşehir Belediyesi / Birlik ise birliğe üye olan belediyeler	Nüfus		Üretilen Katı Atık Miktarı (ton/gün)		Toplanan Katı Atık Miktarı (ton/gün)		Kişi Başına Üretilen Ortalama Katı Atık Miktarı (kg/gün)		Transfere İstasyonu Varsa Sayısı	Atık Yönetimi Hizmetlerini Kim Yürütüyor ? (Belediye (B), Özel Sektör (OS), Belediye Birlikleri)	Mevcut Belediye Atığı Yönetim Tesisi					
		Yaz	Kış	Yaz	Kış	Yaz	Kış	Yaz	Kış			Düzenli Depolama	Ön İşlem (Mekanik Ayırma/ Biyokurutma/ Kompost/ Biyometanizasyon)	Yakma	Düzensiz Depolama	Depo Gazında Enerji Üretimi	
Bayburt		66.22	66.22	-	39,1	33,6					B						
Aydıntepe Belediyesi		3.240	2.890	-	1,35	1,35					B						
Arpalı		3.500	2.211	-	0,2	0,28	0,1	0,2			B						
Demirözü Belediyesi,		8.842	8.842	-	5	4					B						
Gökçedere Belediyesi		6.000	2.396		3,42	3											
	İl Genel	87.810	82.567		49,13	42,29											

C.2. Hafriyat Toprağı, İnşaat Ve Yıkıntı Atıklar

“Hafriyat Toprağı İnşaat ve Yıkıntı Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği” kapsamında Bayburt Belediyesinin belirlediği 46.246 m² ve 46.575 m² alanlara sahip 2 adet alan belirlenmiş olup, miktarı 600 m³ ve toplama alanı Demirözü Belediyesi Hafriyat Sahasıdır.

Harita C.3 Bayburt Belediyesi Hafriyat Atıkları Alanları (Bayburt Belediyesi-2022)

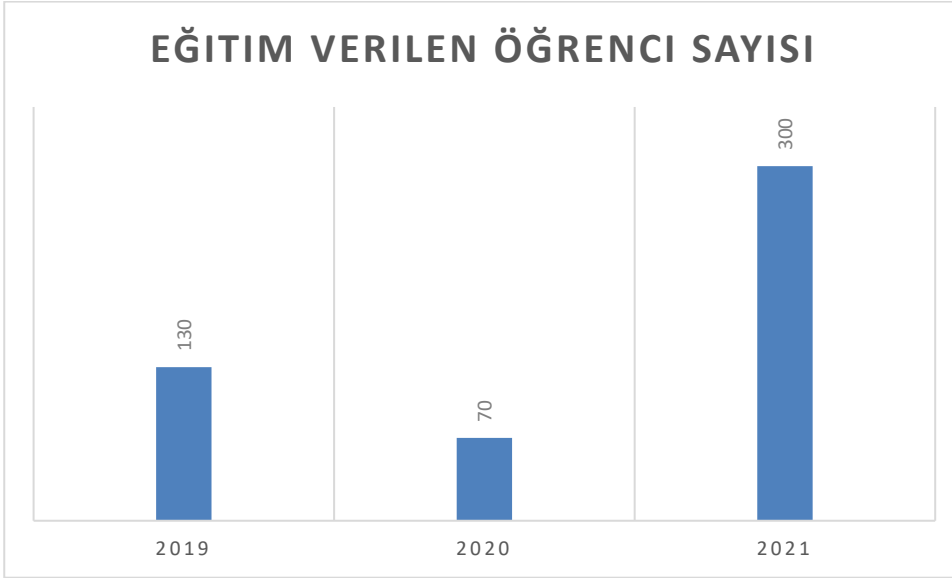
C.3. Sıfır Atık Yönetimi

Bayburt ilinde Sıfır Atık Projesi kapsamında nihai hedef 2023 olmak üzere çalışmalar başlatılmıştır. Aşamalı olarak kamu kurum ve kuruluşları ve eğitim kurumları projeye geçiş amaçlı eğitimler verilmekte ve konuya ilişkin takipler yapılmaktadır.

C.3.1. Eğitimler

Bayburt ilinde Sıfır Atık Projesi kapsamında çeşitli eğitimler verilmektedir. Atık önleme ve atıkları kaynağında ayırma konusunda bilgilendirme ve farkındalık çalışmaları yapılmaktadır.

2021 yılında sıfır atık kapsamında 300 kişiye eğitim verilmiştir.

Grafik C.5 Yıllar bazında Bayburt ilinde sıfır atık yönetimi kapsamında verilen eğitimlere katılan kişi sayısı (Bayburt ÇSİM, 2022)

C.3.2. Atık Getirme Merkezleri

Bayburt ilinde atık getirme merkezi bulunmamaktadır.

Çizelge C.21 – 2021 yılı itibariyle Bayburt ilinde Atık Getirme Merkezleri (Bayburt ÇSİM, 2021)

Çizelge C.22 2021 Yılı İtibariyle Bayburt İlinde Atık Getirme Merkezleri (Bayburt ÇSİM, 2021)

Atık Getirme Merkezi (AGM)	Belediye/AVM/OSB/Üniversite/Site/Havaalanı	İlçesi	Toplanan Atık Türü Sayısı	Toplanan Atık Grupları
1. Sınıf AGM	Belediye	-	-	-
2. Sınıf AGM	AVM	-	-	-
3. Sınıf AGM	OSB, Üniversite, Site, Havaalanı	-	-	-
Mobil Atık Getirme Merkezi	Belediye	-	-	-

C.3.3. Sıfır Atık Belgesi Alan ve Sisteme Geçen kuruluş sayısı

Çizelge C.23 2021 yılı itibariyle sıfır atık sistemini kuran ve belediye geneli temel seviye sıfır atık belgesini alan belediye sayısı

Sıfır Atık Yönetim Sistemine Geçmesi Gereken Mahalli İdareler	İl Genelindeki Toplam Sayı	Sıfır Atık Belgesi Alan Belediye Sayısı
Büyükşehir İlçe Belediyeleri (250.000 Nüfus ve üzeri)	-	-
Büyükşehir İlçe Belediyeleri (250.000 Nüfus altı)	-	-
Büyükşehir Dışındaki İl, İlçe, Belde Belediyeleri İl Merkez İlçe Belediyeleri	1	0
Belediye Birlikleri	-	-
Büyükşehir Dışındaki İl, İlçe, Belde Belediyeleri İl Merkez İlçe Belediyeleri Dışındaki Diğer Belediyeler	4	0

Çizelge C.24 2021 Yılı İtibariyle Sıfır Atık Sistemini Uygulayan(Faaliyet Bildiren) Ve Temel Seviye Sıfır Atık Belgesini Alan İl Genelindeki Bina Yerleşkelerin Sayısı

Kurum Türü	Toplam Kurum Sayı	Sıfır Atık Belgesi alan bina/yerleşke sayısı
300 ve üzeri Konuta Sahip Siteler		
Akaryakıt istasyonları ve Dinlenme Tesisleri	16	
Alışveriş Merkezleri	0	
Belediyeler	5	0
ÇŞİD İl Müdürlüğü	1	
Eğitim Kurumları ve Yurtlar	130	14
Havalimanları	-	-
İl Özel İdareleri	1	0
İş merkezi ve Ticari Plazalar	0	0
Kamu Kurum ve Kuruluşları	56	3
Konaklama İşletmeleri	6	0
Limanlar	-	-
Organize Sanayi Bölgeleri	1	0
Sağlık Kuruluşları	10	0
Tren ve Otobüs Terminalleri	1	0
Zincir Marketler	43	30
Serbest Bölgeleri, Sanayi Siteleri	-	-
Laboratuvarlar, Hukuk Büroları, Dernek, Kooperatif, Çevre Danışmanlık Firmaları ve Meslek Kuruluşları, Tüzel Kişiliğe Sahip Kuruluşlar	-	-
Kafeterya ve Restoranlar	-	-
Kargo Şirketleri	8	0
27/11/2014 tarihli ve 29188 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Mesafeli Sözleşmeler Yönetmeliği kapsamında ambalajlı ürün satışı yapan yerler	-	-

C.4. Ambalaj Atıkları

Bayburt ili sınırları içerisinde 2021 Yılı ambalaj ve ambalaj atık miktarlarına ilişkin bilgiler bulunmamaktadır.

Çizelge C.25 İlimizdeki 2020 Yılı Ambalaj Ve Ambalaj Atıkları İstatistik Sonuçları (Çevre Ve Şehircilik İl Müdürlüğü-2022)

Ambalaj Cinsi	Toplanan Ambalaj Atığı Miktarı	Geri Kazanılan Ambalaj Atığı Miktarı
Plastik	0	0
Metal	0	0
Kompozit	0	0
Kağıt Karton	0	0
Cam	0	0
Ahşap	0	0
Karışık	0	0
Toplam	0	0

Çizelge C.26 2021 yılında kayıtlı ekonomik işletme sayısı

Piyasaya Süren İşletme Sayısı	17
Ambalaj Üreticisi Sayısı	1
Tedarikçi Sayısı	2

Ambalaj Bilgi Sisteminde aktif konumda bulunan işletmelerin tamamının kayıtları 2021 yılını içerdiği için yıllar içerisindeki değişimi gösteren grafik eklenmemiştir.

Çizelge C.27 2021 yılında Bayburt ilinde kayıtlı ambalaj atığı toplama ayırma tesisi sayısı

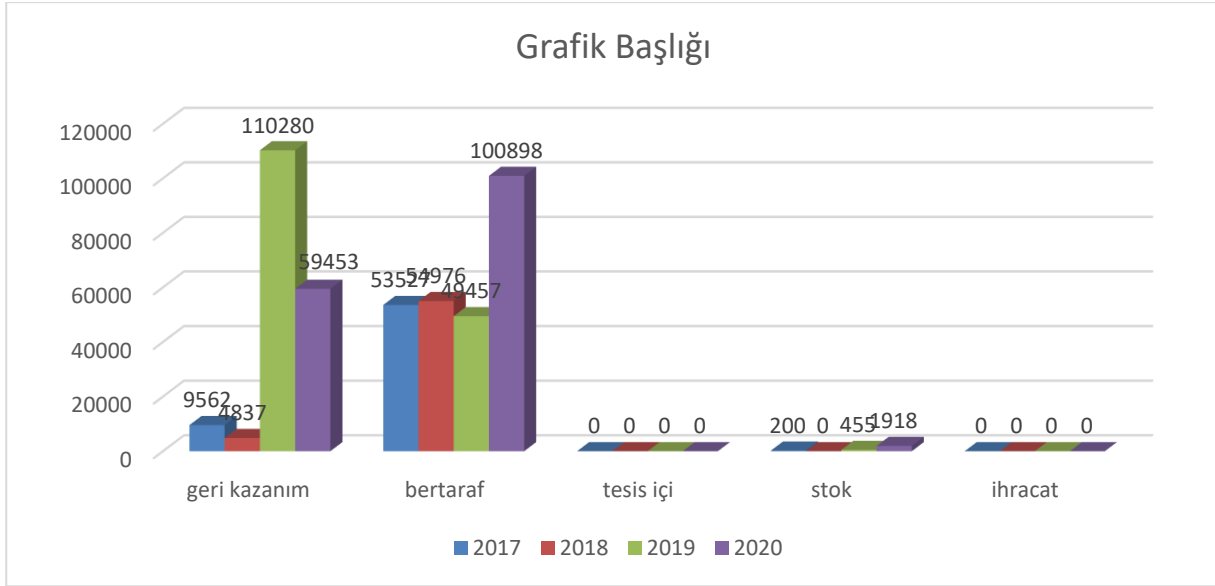
Ambalaj Atığı Toplama Ayırma Tesisi (TAT) Sayısı Toplam	1. Tip TAT Sayısı	2. Tip TAT Sayısı	3. Tip TAT Sayısı
0	0	0	0

Çizelge C.28 2021 Yılında Bayburt İlinde Ambalaj Atığı Geri Kazanım Tesisi Sayısı

Ambalaj Atığı Geri Kazanım Tesisi (GKT) Sayısı Toplam*	Plastik Ambalaj Atığı GKT Sayısı	Kağıt-Karton Ambalaj Atığı GKT Sayısı	Cam Ambalaj Atığı GKT Sayısı	Metal Ambalaj Atığı GKT Sayısı	Ahşap Ambalaj Atığı GKT Sayısı	Kompozit Ambalaj Atığı GKT Sayısı	Tekstil Ambalaj Atığı GKT Sayısı
0	0	0	0	0	0	0	

C.5. Tehlikeli Atıklar

İlimizdeki tehlikeli atıklar; tıbbi atıklar, atık pil ve aküler, atık madeni yağlardan oluşmaktadır. Sanayi kaynaklı tehlikeli atık bulunmamaktadır.

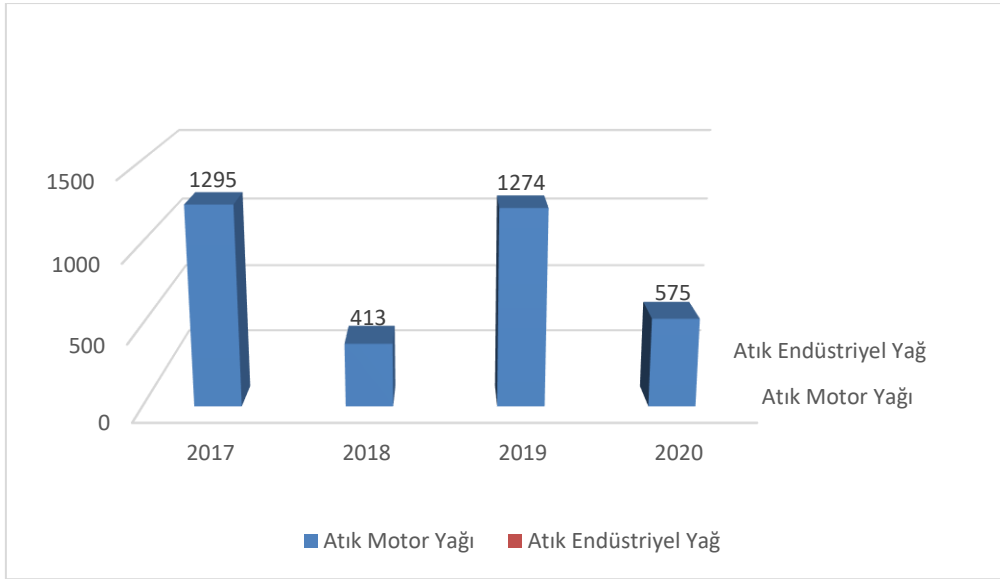
Grafik C.6 Atık yönetim uygulaması verilerine göre ilimizdeki tehlikeli atık yönetimi*

Çizelge C.29 2020 Yılında Atık İşleme Yöntemine Göre Atık Miktarları*
(Atık Yönetim Uygulaması, 2022)

ATIK İŞLEME YÖNTEMİ	ATIK İŞLEME YÖNTEMİ ADI	MİKTAR (kg)
R1	Tesis Dışı	519,00
D9	Tesis Dışı	100.898,00
R12	Tesis Dışı	3.944,00
R13	Tesis Dışı	54.880,00
R9	Tesis Dışı	59.453,00
D10	Tesis Dışı	1.971,00

C.6. Atık Yağlar

Grafik 7 Yıllar itibariyle ilimizde atık madeni yağ toplama miktarları &*

(Atık Yönetim Uygulaması, 2022)

& Atık Yönetim Uygulamasında beyan edilen atık miktarı stok ve tesis içi hariç olarak değerlendirilmektedir.

Atık motor yağı kodları : 13 02 04*, 13 02 05*, 13 02 06*, 13 02 07*, 13 02 08*
Atık endüstriyel yağ kodları : 12 01 06*, 12 01 07*, 12 01 10*, 12 01 12*, 13 01 01*, 13 01 04*, 13 01 05*, 13 01 09*, 13 01 10*, 13 01 11*, 13 01 12*, 13 01 13*, 13 03 01*, 13 03 06*, 13 03 07*, 13 03 08*, 13 03 09*, 13 03 10*, 13 05 06*, 19 02 07*

Çizelge C.30 2020 yılı için atık madeni yağ geri kazanım ve bertaraf miktarları

(Atık Yönetim Uygulaması, 2022)

Geri kazanım ^{&} (kg)	Nihai bertaraf (kg)	İhracat (kg)	Stok (kg)
575	0	0	1700

& Ek yakıt olarak kullanım dahildir

C.7. Atık Pil ve Akümülatörler

Çizelge C.31 Bayburt İlinde Yıllar İtibariyle Toplanan Atık Akü Miktarı (Kg)*

(Atık Yönetim Uygulaması, 2022)

2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
-	-	-	3.000	4.250	3.160	15.850

Kurşunlu Akümülatörler için kullanılan atık kodu 16 06 01*

*Atık kodları:

160601 Kurşunlu piller ve akümülatörler

160602 Nikel kadmiyum piller

160603 Cıva içeren piller

160604 Alkali piller (16 06 03 hariç)

160605 Diğer piller ve akümülatörler
 160606 Piller ve akümülatörlerden ayrı toplanmış elektrolitler
 200133 16 06 01, 16 06 02 veya 16 06 03'un altında geçen pil ve akümülatörler ve bu pilleri içeren sınıflandırılmamış karışık pil ve akümülatörler
 200134 20 01 33 dışındaki pil ve akümülatörler

C.8-. Bitkisel Atık Yağlar

Çizelge C.32 İlimizde 2020 Yılı İçin Atık Bitkisel Yağlarla İlgili Veriler (Bayburt Belediyesi - 2022)

Bitkisel Atık Yağ Ara Depolama Lisansı Verilen Tesisi Sayısı ¹	Toplanan Bitkisel Atık Yağ Miktarı (kg) ²		Lisans Alan Geri Kazanım Tesisi Sayısı
	Kullanılmış Kızartmalık Yağ (20 01 26*)	Kullanım Ömrü Dolmuş Yağlar (20 01 25)	
0	40	0	0

Yeterli miktarda yağ depolanamadığı için Belediyeden veri alınmamıştır.

C.9. Ömrünü Tamamlamış Lastikler (ÖTL)

İlimizde “Ömrünü Tamamlamış Lastiklerin Kontrolü Yönetmeliği” kapsamındayalnızca İl Özel İdaresi tarafından Lisanslı firmalara verilen Ömrünü Tamamlamış Lastik miktarları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Çizelge C.33 Bayburt ilinde 2021 yılında oluşan ömrünü tamamlamış lastikler ile ilgili veriler

ÖMRÜNÜ TAMAMLAMIŞ LASTİKLER (ÖTL)					
ÖTL Geçici Depolama Alanı Sayısı	Geçici Depolama Alanlarındaki ÖTL Miktarı (ton)	ÖTL Geri Kazanım Tesisi Sayısı	Geri Kazanılan ÖTL Miktarı (ton)	ÖTL Bertaraf Tesisi Sayısı	Bertaraf Edilen ÖTL Miktarı (ton)
-	-	-	-	-	-

Çizelge C.34 Yıllar itibariyle toplam ÖTL miktarları (ton/yıl) (Atık Yönetim Uygulaması, 2022)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Geri Kazanım Tesisi	12330	8300	17180	10190	8250		360
AYT Tesisi							

C.10. Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyalar (AEEE)

Avrupa Birliği'nin 2002/96/EC sayılı Atık Elektrikli ve Elektronik Eşya Direktifi ile elektrikli ve elektronik eşyaların üretiminde kullanılan tehlikeli maddelerin kullanılmasını yasaklayan 2002/95/EC sayılı elektrikli ve elektronik eşyalarda bazı zararlı maddelerin kullanımının sınırlandırılmasına ilişkin direktiflerin ulusal mevzuatımıza uyumlaştırılması çalışmaları kapsamında "Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyaların Kontrolü (AEEE) Yönetmeliği" hazırlanarak 22.05.2012 tarih ve 28300 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Yönetmelik büyük ev eşyaları, küçük ev aletleri, bilişim ve telekomünikasyon ekipmanları, tüketici ekipmanları, aydınlatma ekipmanları, elektrikli ve elektronik aletler (büyük ve sabit sanayi aletleri hariç olmak üzere),oyuncaklar, eğlence ve spor aletleri, tıbbi cihazlar (emplantasyon ürünleri ve hastalık bulaşıcı temaslarda bulunan ürünler hariç), izleme ve kontrol aletleri ve otomat sınıflarına dâhil olan elektrikli ve elektronik eşyalar ile elektrik ampulleri ve evsel amaçlı kullanılan aydınlatma gereçlerini kapsamaktadır.

Çizelge C.35 Bayburt ilinde 2021 yılı AEEE toplanan ve işlenen miktarlar
(Atık Yönetim Uygulaması, 2022)

Belediyeler Tarafından Oluşturulan AEEE Getirme Merkezleri Sayısı	AEEE'lerin Toplanması Amacıyla Oluşturulan Aktarma Merkezleri Sayısı	Getirme Merkezlerinde ve Aktarma Merkezlerinde Biriken AEEE Miktarı (ton)	AEEE İşleme Tesisi Sayısı	İşlenen AEEE Miktarı (ton)
-	-	-	-	-

C.11. Ömrünü Tamamlamış (Hurda) Araçlar

2021 yılı itibariyle ömrünü tamamlamış araç girişi olmamıştır.

Çizelge C.36 İlimizde 2021 Yılı Hurdaya Ayrılan Araç Sayısı (Can Otopark ve Oto Kurtarma-2021)

Oluşturulan ÖTA Teslim Yerleri Sayısı	ÖTA Geçici Depolama Alanı Sayısı	ÖTA İşleme Tesisi Sayısı	İşlenen ÖTA Miktarı (ton)
1	1	0	0

C.12. Tehlikesiz Atıklar

Çizelge C.37 2021 yılı için sanayi tesislerinde oluşan tehlikesiz atıkların toplanma ve bertaraf edilmesi ile ilgili verileri
(Atık Yönetim Uygulaması, 2022)

Atık Kodu	Atık İşleme Yöntemi Kodu	Toplam (kg)
150203	R12	30
120104	R12	1.040
170405	R12	1.100
174111	R12	100
200136	R12	889
200138	R12	30
20139	R12	80
200134	R4	5

İlimizde tehlikesiz atık olarak, belediyeye ait katı atıklar, kızartmalık yağlar ve ömrünü tamamlamış lastiklerle ilgili veriler girilmiştir. Sanayiden kaynaklı tehlikesiz atık bulunmamaktadır.

C.12.1 Demir ve Çelik Sektörü ve Cüruf Atıkları

İlimizde demir çelik sektörü bulunmamaktadır.

C.12.2 Kömürle Çalışan Termik Santraller ve Kül

İlimizde termik santral bulunmamaktadır.

C.12.3 Atıksu Arıtma Tesisi Çamurları

İlimizde atıksu arıtma tesisi mevcut olup, tesis kapasitesi düşük olup çok az bir miktar arıtma çamuru vardır, henüz bertaraf tesisine verilmemiştir.

C.13. Tıbbi Atıklar

Çizelge C.38 2021 Yılında İlimiz İl Sınırları İçindeki Belediyelerde Toplanan Tıbbi Atıklar
(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2022)

İl/ilçe Belediyesinin Adı	Tıbbi Atık Yönetim Planı		Tıbbi Atık Taşıma araç sayısı		Toplanan tıbbi atık miktarı ton/yıl	Bertaraf Yöntemi		Bertaraf Tesisi Sterilizasyon/ Yakma		
	Var	Yok	Özel	Kamu		Yakma	Sterilizasyon	Belediyenin	Yetkili Firmasının	Tesisin Bulunduğu İl
Merkez	X		X		96,640		X		X	Erzurum
Demirözü	X		X		0,116		X		X	Erzurum
Aydıntepe	X		X		0,358		X		X	Erzurum

**Çizelge C.39 İlimizdeki Yıllara Göre Tıbbi Atık Miktarı
(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü -2022)**

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Tıbbi Atık Miktarı (ton)	6.499	3.006	4.567	4.567	69.778	55.806	53.522	54.200	50.874	97.114	102.186

C.14. Maden Atıkları

İlimizde maden atığı bulunmamaktadır.

Çizelge C.40 İlimizdeki 2021 Yılı Maden Zenginleştirme Tesislerinden Kaynaklanan Atık Miktarı (Çevre Ve Şehircilik İl Müdürlüğü-2022)

Tesis Adı	İşlenen Cevherin Adı	Atık Miktarı (ton/yıl)	Bertaraf Yöntemi	Depolama sınıfı
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-

C.15. Sonuç ve Değerlendirme

İlimizde oluşan Atıkların çevremizi kirletmeden toplanıp bertaraf edilmesi kapsamında ilgili kurum ve kuruluşlarla gerekli ortak çalışmalar yapılmıştır.

Çizelge C.41 İlimizdeki 2021 Yılı İtibariyle Bulunan Atık İşleme Tesisi Sayısı (Bayburt ÇŞİM 2022)

Katı Atık Bertaraf Tesisi Sayısı (Belediye)	1
Lisanslı Ambalaj Atığı Toplama Ayırma Tesisi ve Geri Kazanım Tesisi Sayısı	-
Tehlikeli Atık Geri Kazanım Tesisi Sayısı	-
Atık Yağ Geri Kazanım Tesisi Sayısı	-
Bitkisel Atık Yağ Geri Kazanım Tesisi Sayısı	-
Atık Pil ve Akümülatör Geri Kazanım Tesisi Sayısı	-
Ömrünü Tamamlamış Lastik Geri Kazanım Tesisi Sayısı	-
Ömrünü Tamamlamış Araç Geçici Depolama Alanı Sayısı	-
Ömrünü Tamamlamış Araç İşleme Tesisi Sayısı	-
Tıbbi Atık Sterilizasyon Tesisi Sayısı	-
Tehlikesiz Atık Geri Kazanım Tesisi Sayısı	-
Atık Elektrikli ve Elektronik Eşya İşleme Tesisi Sayısı	-
Maden Atığı Bertaraf Tesisi Sayısı	-

Kaynaklar:

- Bayburt Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü-2022

Ç. BÜYÜK ENDÜSTRİYEL KAZALARIN ÖNLENMESİ ÇALIŞMALARI

Ç.1. Büyük Endüstriyel Kazalar

İlimizde “Büyük Endüstriyel Kazaların Kontrolü Hakkında Yönetmelik” kapsamına giren tesis bulunmamaktadır.

Ç.2. Sonuç ve Değerlendirme:

İlimizde konu ile ilgili herhangi bir çalışma yapılmamıştır.

Kaynaklar:

- Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü-2022

D. DOĞA KORUMA VE BİYOLOJİK ÇEŞİTLİLİK

D.1. Flora

İlimiz flora açısından oldukça zengindir. Bayburt İlinde toplam 63 Familya 278 Cins 537 Takson damarlı bitki tespit edilmiştir. Bu bitki türlerinden 96 tanesi endemik olarak rapor edilmiştir. Stachys Bayburtensis (Çarşak Otu) ve Silene Bayburtensis (Bayburt Nakılı) isimli bitkiler hem endemik, hem de nesli tehlike altında türlerdir. Literatür de Bayburt ilinde olduğu belirtilen Cirsium ekimianum (Ak Kangal) bitkisi de nesli tehlike altında olan bir türdür.

Tohumuz bitkilerde ise 86 familyaya ait 678 tür tespit edilmiştir. Biyolojik çeşitlilik envanter çalışmalarına 2015 yılında başlanmış olup, 2017 yılı başında Biyolojik çeşitliliğimiz net olarak ortaya çıkacaktır.

İTRİ VE TIBBİ BİTKİLER; Halk arasında; itri bitkiler baharat, tıbbi bitkiler şifalı otlar olarak tanınmakta ve tüketilmektedirler. Bu bitkilerin bir çoğu ülkemize özgüdür, Türkiye topraklarının dışında yetişmemekte yetiştirilememektedir, yani endemiktir.

Günümüzde başta ilaç sanayi olmak üzere boya, kozmetik ve gıda sanayinin her dalında bu tür bitkiler bolca kullanılmaktadır.

Çizelge D.42 İlimizde Tabii Olarak Yetişen Tıbbi Ve İtri Bitkilerden Bazıları

GENEL ADI	MAHALLİ ADI	BİLİMSEL ADI
Adaçayı	Dadıracık	Salvia officinalis
Atkuyruğu	Bürüncük	Equisetum arvense
Ayrık	Ayrık	Agropyron repens
Ballıbaba	Emzik	Lamium purpureum
Banuotu	Deli badbad	Hyoscyamus niger
Boğa dikenli	Devedikenli	Eryngium campestre
Boynuzlu gelincik	Deli haşhaş	Glaucum corniculatum
Böğürtlen	Mora	Rabus fruticosus
Civanperçemi	Paspeneke	Achiella millefolium
Çivitotu	Çadır otu	İshatis tinctoria
Ebegümece	Ebem ekmeği	Malva silvestris
Gelincik	Haşhaş	Papaver rhoeas
Yabani hardal	Manalık	Sinapsis arvensis
Hindiba	Çatlankuş	Cichorium intybus
Isırgan otu	Sırgan otu	Urticae dioica U. Urens
Kamış	Kamış	Fragmites spp.
Kekik	Kekik	Thymus spp.
Kökboya	Kökboya	Rubia tinctorum
Kuşburnu	Kuşburnu	Rosa canina
Dulavrat otu	Şaplak	Artium lapa
Öksürük otu	Çoroşbozan	Tutsilago farfara
Papatya	Papatya	Matricarya Chamomilla
Peygamber Düğmesi	-----	Centaurea cyanus
Sığır kuyruğu	Sığır kuyruğu	Verbascum spp.
Sinirli ot	Bağa yaprağı	Plantago major

Şahtere otu	-----	Fumaria officinalis
Kadın tuzluğu	Kızanbuk	Berberis vulgaris
Alıç	Alıç	Crataegus spp.
Yalancı iğne	Sincan dikenli	Hyppophae rhamnoides
Kan damlası	Kurt haşhaşı	Adonis flammea
Çakşır otu	Çaşır	Ferula elaeochytris
Kara hindiba	Ezeze	Taraxacum officinale
Çoban değneği	Ebemekmeği	Polygonum aviculare
Çengel sakızı	Ağaç süpürgesi	Chondrilla juncea

Kaynak: Prof. Dr. Ahmet GÜNCAN (10. Yılında Bayburt Sempozyumu)

D.2. Fauna

İlimizde 52 familyaya ait toplam 271 kuş türü tespit edilmiştir. Bunların 140 türü yerli, 131 türü ise göçmen ve ziyaretçidir.

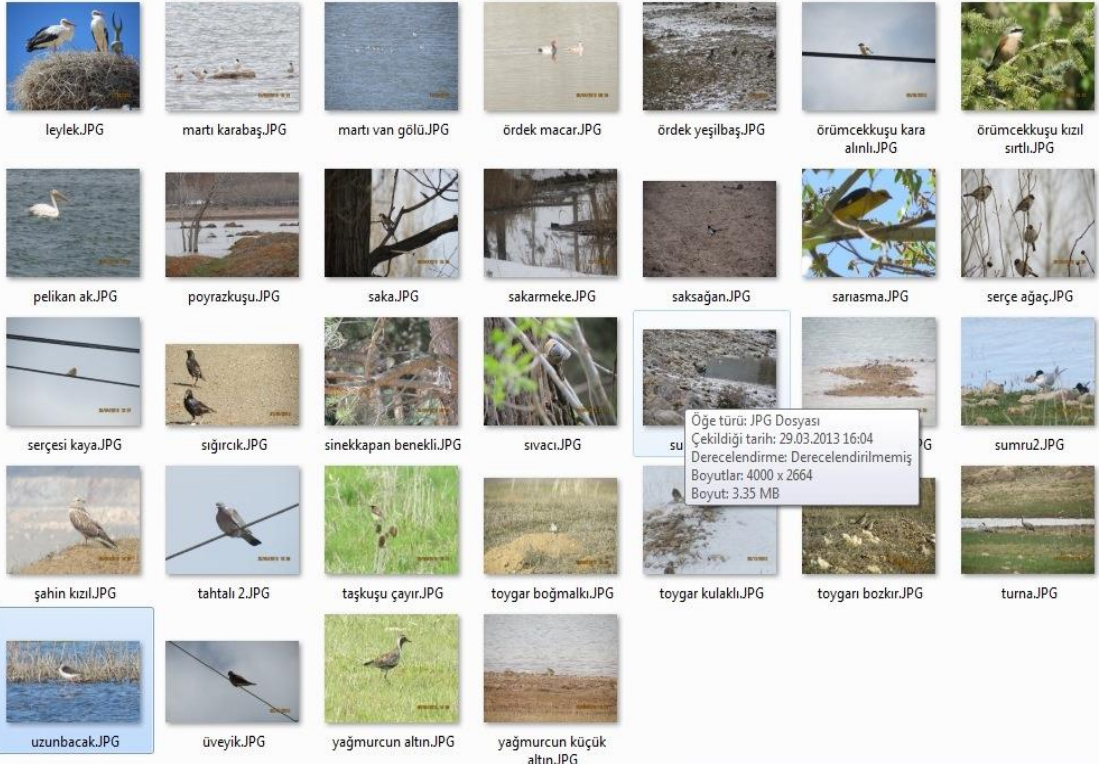
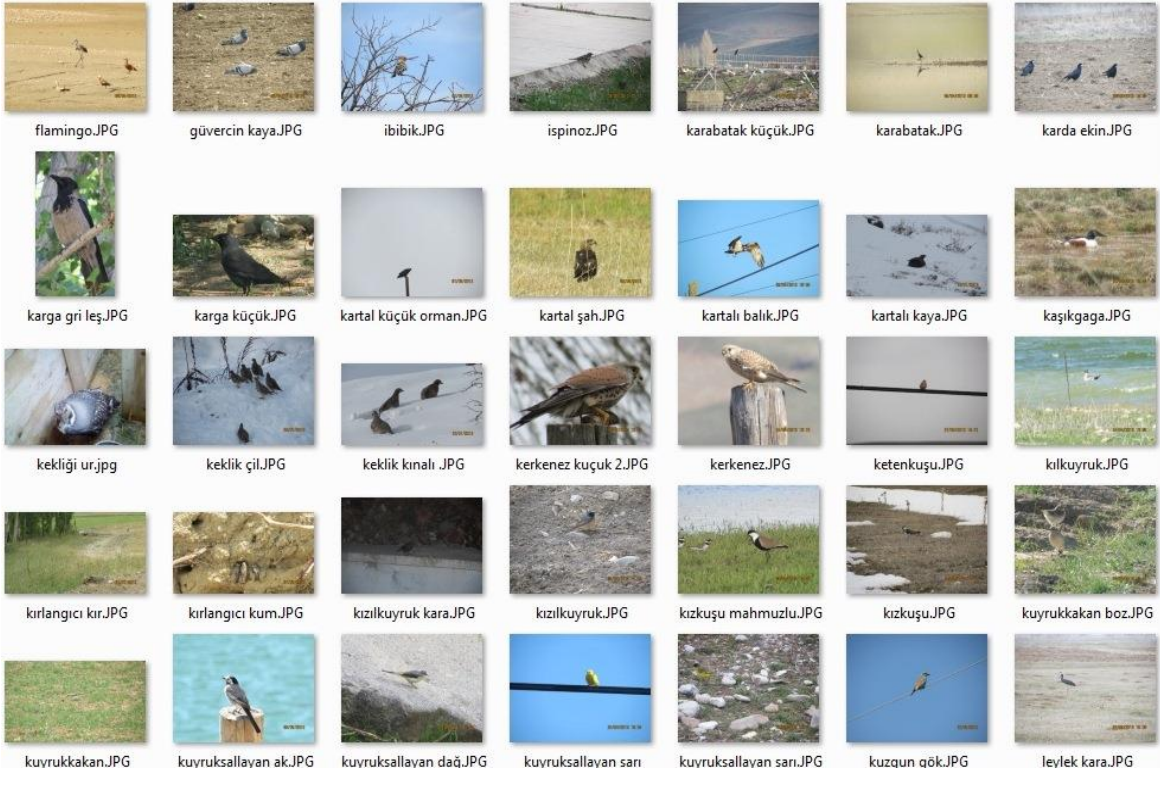
İlimizde:

- 17 familyaya ait 48 memeli,
- 3 familyaya ait 10 iç su balığı,
- 14 tür yılan, 14 tür kertenkele ve 2 türde kaplumbağa olmak üzere 30 tür sürüngen,
- 2 tür semender ve 4 tür kurbağa olmak üzere 6 tür çift yaşar,
- 6 böcek takımından 42 familyaya ait 241 tür ve Gastropodea sınıfına ait familyadan 5 omurgasız tür, tespit edilmiştir.

Soğanlı Dağlarının doğusunda, merkezi Kaçkar Dağları olan bölge, Önemli Kuş Sahası (IBA) ilan edilmiştir. Bu alan Trabzon, Rize, Artvin, Bayburt, Gümüşhane, Erzurum illerine doğru uzanır.

2012-2017 döneminde yaptığımız çalışmalar sonucu 122 tür kuş fotoğraflanarak teşhis edilmiştir. Çalışmalar devam etmektedir.

D.3. Ormanlar ve Milli Parklar

Orman alanları, Bayburt İli bitki örtüsü açısından çeşitlilik göstermesine rağmen zengin değildir. Yaz mevsiminin az yağışlı, kış mevsiminin de soğuk geçmesi bitki örtüsü bakımından bu tür sonuçlar doğurmuştur. İl arazisinin %4'ü (142 km²) ormanlık alandır. Çoruh Vadisi bölümlerinde Meşenin hakim olduğu dağınık ağaç toplulukları bulunmaktadır. Bazı yerlerde Sarıçam, Ardıç, Ahlat ve Yaban kavakları (Titrek Kavak) bulunmaktadır. Yörede bilinçsiz kesim, savaş ve yangınlar sonucunda orman alanları çok azalmıştır. Topoğrafik yapısı gereği il ormanlarının bulunduğu alanlar çok engebeli bir arazi yapısına sahiptir. Alanın %50'sinden fazla kısmı sarp-engebeli arazi özelliği göstermektedir. Jeolojik yapı bakımından metamorfik, mesozoik-üst kratese tabakalarından meydana gelmiştir. Toprak yapısı itibariyle haller ve serpentin ana kayadan oluşan toprak yapısı orman yayılışını daraltmıştır.

İl sınırları içerisindeki ormanların ağaç türlerine göre dağılımı (hektar); *Sarıçam: 1.269, Ardıç: 3.252, Meşe: 8.009, Kavak: 297, İbrelî-Karışık: 216, Yapraklı-Karışık: 866, İbrelî -Yapraklı Karışık: 371, Toplam: 14.163*

Göçten dolayı insan ve keçi baskısı azalınca orman alanlarında gözle görülür bir artış olmuştur. Ayrıca yapılan ağaçlandırma ve erozyon kontrol çalışması neticesinde bu alanlara ilaveten yaklaşık 2.500 Ha ormanlık alan oluşmuştur. Başlıca ağaç türleri; Sarıçam (*Pinus sylvestris*), Huş (*Betula litwinowii*), Sapsız Meşe (*Quercus petraea*), İspir Meşesi (*Quercus macranthera*), Istranca Meşesi (*Quercus hartwissiana*), Katran Ardıcı (*Juniperus oxycedrus*), Boylu Ardıç (*Juniperus excelsa*), Söğüt, Sabin Ardıcı, Titrek Kavak, Keçi Söğüdü, Dağ Akçaağacı vb. yaygın olduğu gibi; Ahlat, Alıç, Yaban Eriği, Berberis, Kızamık, Yaban Elması, Yalancı İğde, Dağ Muşmulası, Tavşan Elması, Kuşburnu türleri gibi ağaç, ağaççık ve çalı türleri de yaygındır. Diğer taraftan yörede son yıllarda çeşitli kavak türleri de yetiştirilmektedir.

2873 Sayılı Milli Parklar Kanunu kapsamında ilimizde 2 adet korunan alan bulunmaktadır.

-Yakupabdal Tabiat Parkı

- Kop Dağı Müdafaası Tarihi Milli Parkı

Yakupabdal Tabiat Parkı 02.12.2014 tarihinde ilan edilmiş olup, gelişim planı onaylanmıştır. Kop Dağı Müdafaası Tarihi Milli Parkı 15.12.2016 tarihinde ilan edilmiş olup, Uzun Devreli Gelişme Planı çalışmalarına başlamıştır. Ayrıca Uzungöl Özel Çevre Koruma alanının küçük bir kısmı ilimiz sınırları içindedir.

Yakupabdal Tabiat Parkı

Kop Dağı Şehitler Anıtı

D.4. Çayır ve Mera

Bayburt İli 2020 yılı sonu itibari ile 159 adet yerleşim yerinde mera tespit çalışmaları tamamlanmış ve 15 yerleşim yerinde çalışmalar devam etmektedir. 4342 sayılı Mera Kanunu kapsamında giren 157.618 ha çayır, mera harman yeri, eyrek yeri, otlakiye vb. vasfında arazi tesit edilmiştir.

D.5. Sulak Alanlar

İlimizde RAMSAR kapsamında statülü sulak alan bulunmamaktadır.

D.6. Tabiat Varlıklarını Koruma Çalışmaları

D.6.1. Tabiat Anıtları

Bayburt ili sınırları içerisinde tabiat anıtı bulunmamaktadır.

D.6.2. Tabiatı koruma alanları

Bayburt ili sınırları içerisinde tabiatı koruma alanı bulunmamaktadır.

D.6.3. Anıt ağaçlar

Bayburt ili sınırları içerisinde anıt ağaç bulunmamaktadır.

D.6.4. Özel Çevre Koruma Bilgileri

Bayburt ili sınırları içerisinde özel çevre koruma bölgesi bulunmamaktadır.

D.6.5. Doğal Sit Alanları

Bayburt ili sınırları içerisinde 5 adet doğal sit alanı bulunmaktadır.

Çımağıl mağarası Bayburt ili Çımağıl Köyü Akdağ mevkiinde bulunan doğal sit alanıdır.

Kayalık tepe su alanı (Şifalı yılanlı Su) Kırkpınar (yılanlı) köyünde bulunan doğal sit alanıdır.

Ammonitiko rosso fasiyesi Kızıltepe Uluçayır, Kurbanpınar, Uluçayır ve Şingah yörelerinde bulunan doğal sit alanıdır.

D.7. Sonuç ve Değerlendirme

İlimiz bulunduğu coğrafya itibariyle çok zengin bir biyoçeşitliliğe sahiptir. Nüfus yoğunluğunun az olması ve yapılan ağaçlandırma çalışmaları sonucu orman varlığı gün geçtikçe artmaktadır. Özellikle Soğanlı dağları ve Kop dağları biyorezerv olarak çok önemlidir.

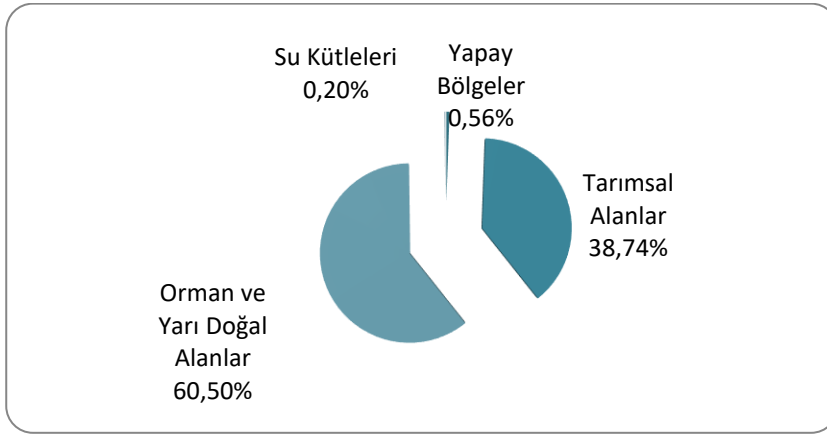
Kaynaklar

- Mülga Orman ve Su İşleri Bakanlığı 13.Bölge Müdürlüğü-2022

E. ARAZİ KULLANIMI

E.1. Arazi Kullanım Verileri

Günümüzde arazi örtüsü değişimler hızlı olmakta ve kalkınmada ekonomik, ekolojik kararların bir arada düşünülmesi, rasyonel kaynak kullanımı, çevreye duyarlı arazi kullanım kararlarının alınmasına müdahale için bu değişimlerin daha hızlı tespit edilmesi ihtiyacı doğmuştur. Türkiye'nin 77.846.000 ha olan toplam yüzey alanının %34'ü tarım arazileri, %27'si ormanlar, %27'si çayır ve meralar, %11'i yerleşim yerleri, yol ve diğer alanlar, %1'i ise göllerden oluşmakta olup aşağıda gösterilmektedir. Belediye sınırları dahilinde yerleşim alanları 249 hektardır.

Grafik E.8 İlimizde 2021 yılı arazi kullanım durumuna göre arazi sınıflandırması
(<https://corinecbs.tarimorman.gov.tr>, yıl)

Çizelge E.43 İlimizin 2021 yılı arazi kullanım durumu

BAYBURT	ALAN BÜYÜKLÜĞÜ									
	1990		2000		2006		2012		2018	
Arazi Sınıfı	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
1) Yapay Alanlar	2.034,67	0,54	2.074,99	0,55	1.906,37	0,51	1.993,97	0,53	2100,37	0,56
2) Tarımsal Alanlar	137.936,49	36,44	137.913,96	36,43	141.420,61	37,76	141.319,28	37,73	145100,67	38,74
3) Orman ve Yarı Doğal Alanlar	238.416,32	62,98	238.358,21	62,97	230.839,56	61,63	230.853,29	61,64	226627,79	60,5
4) Sulak Alanlar	0,00	0,00	0	0,00	180,56	0,05	152,75	0,04	0	0
5) Su Yapıları	165,29	0,04	205,61	0,05	190,59	0,05	218,39	0,06	756,33	0,2
TOPLAM	378.552,77	100,00	378.552,77	100,0	374.537,69	100,0	374.537,68	100,0		100,00
KAYNAK	(https://corinecbs.tarimorman.gov.tr, 2022)									

E.2. Mekânsal Planlama

E.2.1. Çevre düzeni planı

Harita E.4 Çevre Düzeni Planı Haritası

İlimize ait onaylı çevre düzeni planı verilmektedir. Erzurum-Erzincan-Bayburt Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişikliği ([Plan Hükümleri](#), [Plan Değişikliği Gerekçe Raporu](#)) 1. No'lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 102. maddesi uyarınca 28.02.2019 tarihinde onaylanmıştır.

Planlama Bölgesi içerisinde yer alan İllerde koruma-kullanma dengesinin kurulmasına yönelik politika ve stratejilerin oluşturulması, kentsel ve kırsal yerleşmelerinin kontrollü ve sağlıklı yönlendirilmesi, hassas alanların (kıyılar, ormanlar, mera, tarım, sulak alanlar doğal ve kültürel değerler vb.) korunmasının sağlanması amacıyla oluşturulmuştur. İlimiz çevresinde yapılacak tüm uygulamaların çevre düzeni planına uygun olarak yapılmasıyla yaşanabilir ve sürdürülebilir alanlar oluşturulması hedeflenmektedir.

E.3. Sonuç ve Değerlendirme

İlimiz tarım arazileri açısından önemli bir potansiyele sahiptir. Toprak kirliliği açısından bir problem bulunmamaktadır.

Kaynaklar

- evre ve Şehircilik İl Müdürlüğü-2022
- Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü-2022
- Mülga Orman ve Su İşleri Bakanlığı Bilgi işlem Dairesi Başkanlığı (Corine Veritabanı)

F. ÇED, ÇEVRE İZİN VE LİSANS İŞLEMLERİ

F.1. ÇED İşlemleri

Çizelge F.44 İlimizde Bakanlık Merkez Ve ÇŞİM Tarafından 2021 Yılı İçerisinde Alınan ÇED Olumlu Ve ÇED Gerekli Değildir Kararlarının Sektörel Dağılımı

(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü – 2022)

Karar	Maden	Enerji	Sanayi	Tarım-Gıda	Atık-Kimya	Ulaşım-Kıyı	Turizm-Konut	TOPLAM
ÇED Gerekli Değildir	9	-	-	-	-	-	-	9
ÇED Gereklidir	-	-	-	-	-	1	-	1
ÇED Olumlu Kararı	-	-	-	-	-	1	-	1
ÇED Olumsuz Kararı	-	-	-	-	-	-	-	-

Çizelge F.45 Bakanlık Merkez Ve ÇŞİM Tarafından 2014-2021 Yılları Arasında Verilen Muafiyet Kararlarının sektörel Dağılımı

(e-ÇED Yazılımı; (06/2022)

Maden	Enerji	Sanayi	Tarım-Gıda	Atık-Kimya	Ulaşım-Kıyı	Turizm-Konut	TOPLAM
24	35	19	54	3	13	36	184

Çizelge F.46 2014-2021 yılları arasında verilen iade/iptal kararlarının sektörel dağılımı

(e-ÇED Yazılımı; (2022)

Maden	Enerji	Sanayi	Tarım-Gıda	Atık-Kimya	Ulaşım-Kıyı	Turizm-Konut	TOPLAM
3	3	-	-	-	2	-	8

F.2. Çevre İzin ve Lisans İşlemleri

Çizelge F.47 İlimizde 2021 Yılında ÇŞİM Tarafından Verilen Geçici Faaliyet Belgesi ve Çevre İzni/Çevre İzni ve Lisansı Belgesi Sayıları(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü - 2022)

	EK-1	EK-2	TOPLAM
Geçici Faaliyet Belgesi	-	1	1
Çevre İzin/ Çevre izin lisans belgesi	-	2	2
Çevre izni muafiyet sayısı	-	-	-
TOPLAM	-	3	3

F.3. Sonuç ve Değerlendirme

İlimizde 2021 yılı içerisinde toplam 1 adet Ek-2 kapsamında Geçici Faaliyet Belgesi, 9 adet ÇED Gerekli Değildir kararı, 1 adet ÇED Olumlu kararı, 1 adet ÇED Gereklidir kararı verilmiştir. Grafik F.8. verilen Çevre İzinlerinin ikisi de Hava Emisyon konulu olduğu için çizilmemiştir.

Kaynaklar

- Bayburt Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü-2022

G. ÇEVRE DENETİMLERİ VE İDARİ YAPTIRIM UYGULAMALARI

G.1. Çevre Denetimleri

Bu rapor kapsamında denetim faaliyetleri değerlendirilirken, gerçekleştirilen denetimler planlı (rutin) ve ani (plansız-rutin olmayan) denetimler olarak ikiye ayrılmıştır. Planlı denetimler, bir ya da çok yıllık bir program çerçevesinde İl Müdürlüğümüz tarafından haberli veya habersiz olarak gerçekleştirilen denetimlerdir. Plansız denetimler ise;

- İzin yenileme prosedürünün bir parçası olarak,
- Yeni izin alma prosedürünün bir parçası olarak,
- Kaza ve olaylar sonrasında (yangın ve aniden ortaya çıkan kirlilikler gibi),
- Mevzuata uygunsuzluğun fark edildiği durumlarda,
- Bakanlık ya da ÇŞİM tarafından gerek görülen durumlarda,
- İhbar veya şikâyet sonrasında ani olarak gerçekleşen ve herhangi bir programa bağlı kalınmaksızın ÇŞİM tarafından yapılan denetimlerdir.

Çizelge G.48 2021 yılında ÇŞİM tarafından gerçekleştirilen denetimlerin sayısı

Denetimler	Toplam
Planlı denetimler	7
Plansız (ani+şikayet) denetimler	174
Genel toplam	181

Grafik G.9 ÇŞİM tarafından 2021 yılında gerçekleştirilen planlı ve ani çevre denetimlerinin dağılımı

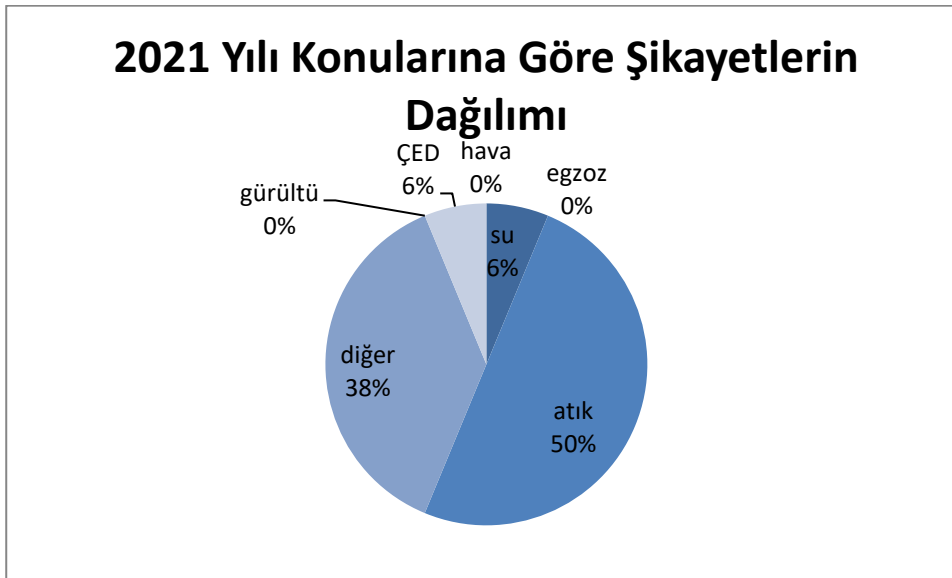
(e-denetim yazılımı, 2022)

G.2. Şikâyetlerin Değerlendirilmesi

Çizelge G.49 İlimizde 2021 Yılında ÇŞİM'e Gelen Tüm Şikâyetler ve Bunların Değerlendirilme Durumları

(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü - 2022)

Şikâyetler	Hava	Su	Egzoz	Atık	Diğer	Gürültü	ÇED	TOPLAM
Şikâyet sayısı	-	1	-	11	5	-	1	17
Denetimle sonuçlanan şikâyet sayısı	-	1	-	11	5	-	1	17
Şikâyetleri denetimle sonuçlanma (%)	-	% 100	-	% 100	% 100	-	% 100	% 100

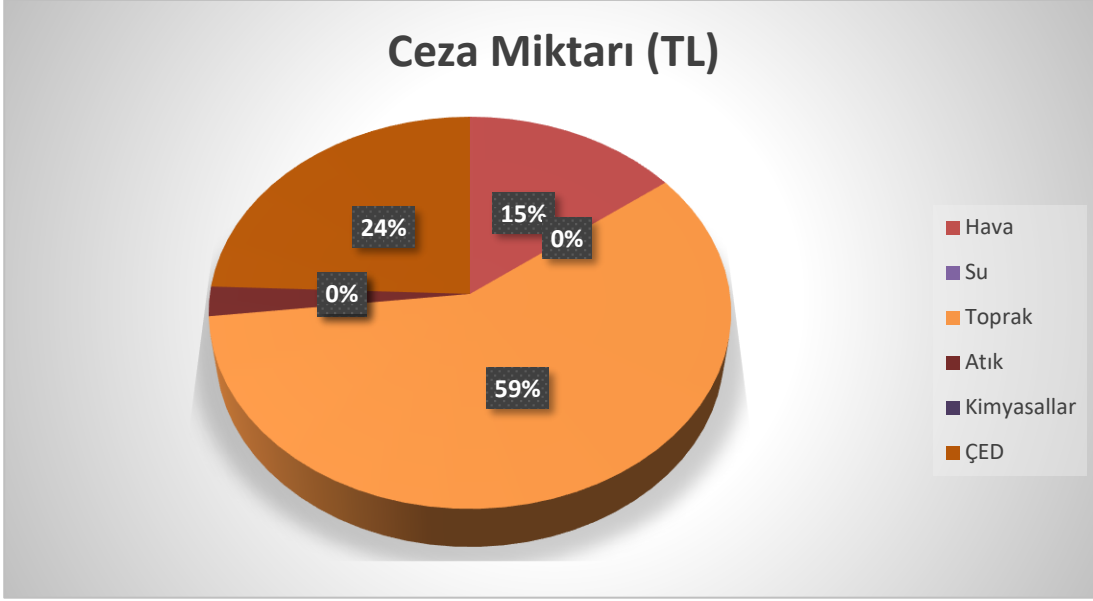

Grafik G.10 İlimizde 2021 Yılında ÇŞİM Gelen Şikâyetlerin Konulara Göre Dağılımı(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü - 2021)

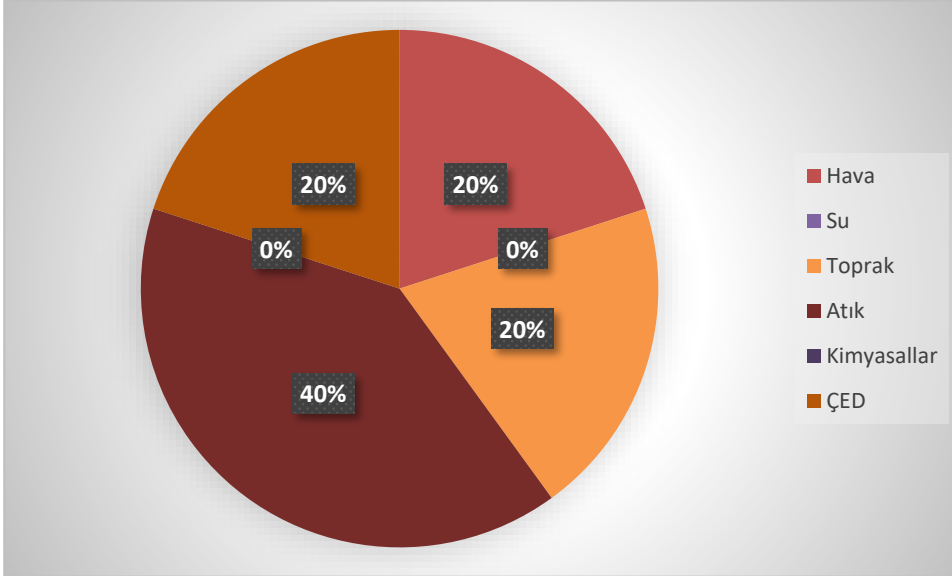
G.3. İdari Yaptırımlar

Çizelge G.50 İlimizde 2021 Yılında ÇŞİM Tarafından Uygulanan Ceza Miktarları ve Sayısı (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2022)

	Hava	Su	Toprak	Atık	Kimyasallar	ÇED	Diğer	TOPLAM
Ceza Miktarı (TL)	24.123	-	96.561	4.000	-	40.223	-	164.907
Uygulanan Ceza Sayısı	1	-	1	2	-	1	-	5

Grafik G.11 2021 yılında ÇŞİM tarafından uygulanan idari para cezaları miktarının konulara göre dağılımı

Grafik G.12 2021 yılında ÇŞİM tarafından uygulanan idari para cezaları sayısının konulara göre dağılımı

G.4. Çevre Kanunu Uyarınca Durdurma Cezası Uygulamaları

2020 yılı itibariyle İlimizde bulunan herhangi bir tesise durdurma kararı verilmemiştir.

G.5. Sonuç ve Değerlendirme

2021 yılı itibariyle ilimizde 174 ani, 7 planlı denetim olmak üzere toplamda 181 denetim yapılmış olup toplam 5 adet idari yaptırım uygulanmıştır (164.907 TL)

Kaynaklar:

- Bayburt Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü-2022

H. ÇEVRE EĞİTİMLERİ

5 Haziran Dünya Çevre Günü Etkinlik Programı;

4 okulda 300 öğrenciye eğitim verilmiştir.

Hazırlayan:
Engin Can NİZAM
Çevre Mühendisi
Bayburt Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü